

НЕЗАЛЕЖНАЯ
ГАЗЕТА

№ 16 (901) 29 красавіка 2015

www.nn.by

Наша Ніва

П Е Р Ш А Я Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Заснаваная ў лістападзе 1906. Адноўленая ў маі 1991. Выдавец:
Прыватнае прадпрыемства «Суродзічы». Выходзіць штотыднёва, у серады

Якімі былі апошнія дні айца
Аляксандра Надсана.

Старонка 12

Далей вы старайцеся

«Начных ваўкоў» не ўпусцілі ў Еўропу



Затое ў Беларусі рускіх шавіністаў сустрэлі з пашанай.

Старонка 4

**Канечне
падпісвайся!**

«Наша Ніва»
з'яўляецца
ў кіёсках
у чацвер.
На газету можна
і падпісацца —
глядзі
старонку 2.

Польшча перанесла Дзень Перамогі на 8 мая

Расія абураная «пераглядам гісторыі».

Сейм Польшчы падтрымаў прасект пастановы, якая прадугледжвае святкаванне Нацыянальнага дня перамогі 8 мая замест свята Перамогі і свабоды 9 мая.

На думку аўтараў пастановы, «прычын, каб прымаць у Польшчы тлумачэнне завяршэння вайны, што дзейнічала ў СССР, няма. Трэба памятаць, што завяршэнне Другой сусветнай вайны ў Еўропе ў выпадку з дзяржавамі, занятымі Чырвонай Арміяй, у якіх былі ўведзеныя нявыбарныя ўрады і недэмакратычная палітычная сістэма, цяжка лічыць трыумфам свабоды».

У Польшчы Дзень Перамогі некалькі дзесяцігоддзяў адзначаўся 9 мая. З 1989 свята было перанесенае на 8 мая, як ва

ўсёй Еўропе, але заканадаўча гэта не было замацавана. Калі Сена і прэзідэнт падтрымаюць рашэнне Сейма, Польшча ўжо ў гэтым годзе можа афіцыйна адзначаць завяршэнне Другой сусветнай вайны 8 мая.

Афіцыйны прадстаўнік МЗС Расіі ў Польшчы Аляксандр Лукашэвіч заявіў, што намер Польшчы «варты жалю». «Гэта спроба груба перагледзець гістарычныя дасягненні нашых народаў у Вялікай Айчыннай вайне. Бракуе чалавечых слоў, наколькі гістарычная памяць кароткая ў некаторых народаў», — сказаў ён.

У чым розніца?

Акт аб капітуляцыі быў падпісаны 8 мая, у 22:43 па цэнтральнаеўрапейскім часе. Па маскоўскім часе тады было 00:43 9 мая.



У Мінску вешаюць плакаты «Кветкі вялікай перамогі».

7 фактаў пра Дзень Перамогі, якіх вы не ведалі

1. Апроч Беларусі, з краін былога СССР 9 мая як Дзень Перамогі святкуюць Арменія, Азербайджан, Грузія, Казахстан, Кыргызстан, Малдова, Расія, Таджыкістан, Туркменістан. Ва Узбекістане на 9 Мая адзначаецца Дзень Памяці і Пашаны. Таксама ў гэты дзень свята адзначаецца ў Ізраілі, Чарнагорыі і Сербіі.

2. Украіна, як і большасць еўрапейскіх краін, з гэтага года будзе святкаваць Дзень Перамогі 8 мая. А 7 мая прэзідэнт Украіны Пятро Парашэнка разам са сваімі калегамі з 11 еўрапейскіх дзяржаў (Польшчы, Славакіі, Чэхіі, Літвы, Латвіі, Эстоніі, Венгрыі, Румыніі,

Балгарыі, Харватыі і Славеніі) возьме ўдзел ва ўрачыстасцях у Гданьску.

3. Дзень Перамогі быў у Савецкім Саюзе выхадным днём у 1945–1948 гады, пасля чаго стаў працоўным. І толькі ў 1965 годзе, пры Брэжневе, Дзень Перамогі зноў быў аб'яўлены свабодным ад працы.

4. У савецкі час вайсковым парадом і іншага кшталту ўрачыстасцям не надавалі такой вялікай увагі, як, напрыклад, цяпер у Беларусі ці Расіі. Так, за ўвесь час у СССР вайсковыя парадны на Краснай плошчы адбываліся толькі ў юбілейныя гады — 1965, 1975, 1985 і 1990. І

толькі з 1995 года ў Расіі пачаліся штогадовыя парадны. А з 2008 — з удзелам тэхнікі і авіяцыі.

5. Сёлета вайсковыя парадны ў Кыргызстане і Таджыкістане пройдуць не 9 мая, як звычайна, а 7 мая, паколькі ў наступныя дні прэзідэнты гэтых дзяржаў будуць знаходзіцца на святкаванні ў Маскве. Казахстан таксама правядзе свой парад 7 мая, але з нагоды гадавіны ўтварэння ўзброеных сілаў краіны.

6. З гэтага года ад «георгіеўскіх стужак» адмовіліся ў Беларусі, Украіне, Казахстане і Кыргызстане замест аранжава-чорных

будуць раздаваць усім ахвотным стужкі ў колерах дзяржаўных сцягоў гэтых краін. Ва Украіне ж прапаноўваюць замяніць гэтыя стужкі на кветкі маку, якія выкарыстоўваюцца, напрыклад, у Вялікабрытаніі, каб ушаноўваць памяць усіх вайскоўцаў, якія загінулі ў канфліктах пасля 1914 года.

7. У Францыі Дзень Перамогі святкуюцца без вялікага размаху, хоць і з'яўляецца адным з найважнейшых дзяржаўных святаў. 8 мая адбываецца агляд войскаў прэзідэнтам краіны, а таксама ўскладанне вяноў да Магілы Невядомага салдата.

Зміцер Міцкевіч

«Лукашэнка да мяне на «ты» — і я да яго на «ты»

Слаўгарадскаму бэнэафаўцу Феліксу Шкірманкову дазволілі не плаціць падатак на аўто.

У гадавіну Чарнобыльскай трагедыі Аляксандр Лукашэнка наведаў Слаўгарад (Магілёўская вобласць). Падчас наведвання горада ў яго адбылася размова з сябрам Партыі БНФ і ТБМ, ветэранам вайны, былым старшынёй Слаўгарадскага райсавета Феліксам Шкірманковым.

«Яшчэ а 8-й раніцы да мяне завітала кіраўніцтва раёна, я ўсё з ложка нават не ўставаў. Кажуць, да нас прыязджае прэзідэнт, трэба ад імя жыхароў прывітаць яго. Усё зраблю як трэба, адказваю, — рас-



казвае Шкірманкоў. — Перад пачаткам сустрэчы гэбісты, ці хто там з Мінска, двойчы падыходзілі да мяне і ўсё ўдакладнялі, што менавіта я буду пытацца ў Лукашэнкі. Іншыя ветэраны, дарэчы, так нічога і не гаварылі. Толькі мне слова далі».

«Нас пасадзілі перад Лукашэнкам — пяць ветэранаў. Праўда, двое з іх такія, «фіктыўныя». Лукашэнка па чарзе падыходзіў

да ўсіх, ціснуў руку. Падыйшоў да мяне, я пачынаю падымацца. Ён мне па-руску кажа: «Сядзі-сідзі, не падыймайся». На што я адказваю па-беларуску: «Ну як так, прэзідэнт стаіць, а я сядзець буду, — працягвае ён. — Я да яго звяртаўся на ты, бо і ён гаварыў на ты. Падумаў, што я старэйшы, то чаго выкаць буду. Лукашэнка адразу перайшоў на беларускую

Фелікс Шкірманкоў: Прыняты дарожны закон. Інвалідаў вайны на ўсёй Беларусі 3 тысячы — ёсць такая статыстыка. З гэтых трох тысяч ці набярэцца 20—30 чалавек, якія маюць правы кіравання аўтамабілем?

Аляксандр Лукашэнка: Карацей, вызваліць ад дарожнага падатку?

ФШ: Ды гэта ж смешна! Ну што...

Лукашэнка пад смех прысутных перабіў яго, і некалькі секунд суразмоўцы нешта казалі хорам.

АЛ: Ну, дамовіліся, дамовіліся.

ФШ: Дамоўліся?

АЛ: Дамоўліся!

мову, і наша гутарка з ім вялася па-беларуску».

Спадар Фелікс скарыстаўся момантам і запытаўся пра падатак на аўто (глядзі стэнаграму). «У мяне «Пежо-306», 1998 года выпуску. Я на ёй у годназдажжаю каля 3000 кіламетраў», — тлумачыць Шкірманкоў.

Зміцер Панкавец

Сцісла

АГП афіцыйна вылучыла Лябедзьку ў прэзідэнты

«Мы бачым, што шэраг апазіцыйных сіл гатовы падтрымаць рэжым. Тым самым яны — вольнаці мімаволі — павялічваюць шанцы рэжым на прызнанне», — сцвярджаецца ў заяве Палітрады АГП.

Атрыманы бензін АІ-98-К5

Упершыню ў гісторыі беларускай нафтаперапрацоўкі на Мазырскім НПЗ выраблены высокаактанавы бензін АІ-98 класа 5. Плануецца, што беларускі высокаактанавы бензін будзе пастаўляцца і на ўнутраны рынак, і на экспарт.

Першы штраф за пірацкую Windows

Група кампаній «Родная старонка» выплаціць 7,2 мільёна рублёў, яе супрацоўнік — яшчэ каля 4 мільёнаў. Гэта першы прэзідэнт такога кшталту ў Беларусі.

У Мінску налічылі да 130 тысяч дармаедаў

Міністэрства па падатках і зборах ужо пачало супольна з іншымі дзяржорганами фармаваць спісы выплатнікаў збору.

АА, ЯМ

Апытанні на nn.by

Ці ўхваляеце Вы рашэнне Аляксандра Лукашэнкі не ехаць у Маскву на 9 Мая?

Так	943	59%
Не	89	6%
Так, але баюся рэакцыі Пуціна	41	3%
Часткова так, але не адбярэ рашэння паехаць туды 8-га	534	33%

Прагаласавала 1607 чалавек

Ці баіцеся Вы радыяцыі?

Так	466	55%
Не	82	10%
Раней баяўся, цяпер не думаю	100	12%
Раней баяўся, цяпер пры-вык	118	14%
Раней баяўся, цяпер разумею, што страх быў перабольшаны	22	3%
Я жыву далёка ад Чарнобыля	63	7%

Прагаласавала 851 чалавек

Самае чытанае на nn.by за 20—28 красавіка

1 Большасць беларускіх байкераў адмовілася далучыцца да прабега расійскіх Начных вайкоў

2 Інфармацыя пра напад гасцей са Смаленска на беларускую дзяўчыну аказалася фэйкам

3 9-гадовы хлопчык, што прапаў у Мінску 22 красавіка, знойдзены гэтай ноччу жывым

4 Загінуў беларус Сяргей Сцебіхаў, які ваяваў на ўсходзе Украіны на баку расійскіх бавікоў

5 Кірыла Сілівончык — беларус, асуджаны ў Расіі да двух гадоў турмы за антырасійскія заклікі

6 Фелікс Шкірманкоў: Лукашэнка да мяне на «ты» — і я да яго на «ты»

7 Някляеў: Мы дамовіліся, каб грошай не давалі нікому, акрамя «Гавары праўду»

8 «Усё пачалося з мяне»: «Наша Ніва» адшукала таго глуханамога

9 Памёр Вова Банько (Ярыла Пшанічны)

10 Газета Віцебскай епархіі БПЦ «Наше православие» заклікае вернікаў ваяваць за «ДНР» і «ЛНР»

Не ўсё ў жыцці апошні раз!

Афармленне падпіскі цяпер даступнае:

- праз сістэму «Інтэрнэт-падпіска» на сайце www.belpost.by;
- праз плацежна-даведкавыя тэрміналы;
- у аддзяленнях паштовай сувязі;
- дома, запраسیўшы паштальёна.

Выпісаць «Нашу Ніву» можна ў кожным паштовым аддзяленні. Падпіска можна з любога месяца.

Індывідуальная падпіска на 2015 (індэкс у каталозе — **63125**) — **36 850 руб./месяц**

Атрымаць газету магчыма:

- па ўказаным адрасе (у паштовую скрыню);
- у абаненцкую скрыню або «Да за-патрабавання» (у пунктах паштовай сувязі);

Для прадпрыемстваў на 2015 (індэкс — **631252**) — **44 214 руб./месяц**

- з рук у рукі (з дастаўкай да кватэры).
- Афармляючы падпіску на абаненцкую скрыню або «Да за-патрабавання», можна скарыстацца зніжкай за дастаўку газеты.

Кірыла Сілівончык: беларуса асудзілі ў Расіі да двух гадоў турмы за антырасійскія заклікі

22-гадовы беларус размясціў у сябе «Укантакце» сапраўды радыкальнае выказванне. Прычым па дурацці: яму спадабалася праўкраінская карцінка, і ён яе «перапосціў» — гэта значыць скапіяваў на сваю старонку, не ўчытаўшыся. Ніхто мо не звярнуў бы ўвагі, ці мала ўсякага шлаку ў інтэрнэце, але ён працаваў сістэмным адміністратарам на вайсковым заводзе ў Ніжнім Ноўгарадзе, а ўсе такія ўстановы, вядома ж, на асаблівым кантролі ў ФСБ...

Яго пасадзілі на два гады, а маглі і ўсе сем упаяць. Артыкул падобралі непрыемны: «апраўданне тэрарызму ці заклікі да яго».

«Таленавіты хлопец!» — у адзін голас кажучы адвакатка і знаёмыя. З вёскі, са Светлагорскага раёна, інвалід трэцяй групы з дзяцінства, а сам вывучыўся на камп'ютаршчыка. Работы ў Гомелі не было, мусіў выехаць у Расію.

І патрыёт Беларусі — відно па ягоным «Укантакце». Прынцыпова па-беларуску размаўляў. Ён не толькі перапошчваў палітычныя паблікі, але і прызнанне ў сваіх пачуццях да дзяўчыны змясціў па-беларуску.

Дарэчы, ягоная каханая чакае яго. У 4-ю гадавіну іх знаёмства, 19 красавіка, яна змясціла ў сябе «Укантакце» шчымыя вершы і фота

Калі Расія напала на Украіну, не змог маўчаць. Стаў у інтэрнэце адстойваць украінскі бок.

«Не тая фраза была матывам перапосту», — сказаў Кірыл Сілівончык сваёй новай адвакатцы Святлане Лактыёнавай пра злашчасны сказ з радыкальнымі



заклікамі. Аднак хлопец прызнаў сваю віну і адмовіўся ад абскарджвання прысуду.

З ягоных словаў, ён узяў гэты малюнак у групе «Украінска-беларускае брацтва» «Укантакце». На ім украінскі салдат стаіць на расійскім сцягу і завязвае ў вузел шчы двухгаловага арла.

Мы шукалі той пост у інтэрнэце, але не знайшлі яго ані на сцяне Сілівончыка, ані ў кэшы.

Сілівончык не ведае, ці мог той перапост быць правакацыйй. «Украінска-беларускае брацтва» змяшчалася з беларускага ІР-адраса, таму было недасяжнае для расійскага правосуддзя.

Са словаў адвакаткі Сілівончык ведае, што грамадскасць і блізкія яго падтрымліваюць, і гэта яго вельмі трымае ў духу. Ён ні на што не скардзіцца. Выглядае ён, па словах адвакаткі, нар-

мальна. Ён быў уражаны, што суайчыннікі аплацілі яму новага адваката.

Новую адвакатку Сілівончыку наняў беларускі хрысціянскі актывіст Андрэй Кім, калі стала вядома, што яго першая адвакатка з часу працэсу была рэкамендаваная ФСБ, раней удзельнічала ў іншых працэсах, ініцыяваных расійскімі спецслужбамі, і мае неадназначную рэпутацыю.

Праваабаронца Таццяна Гацура-Яворская не бярэцца ацэньваць адекватнасць абвінавачвання і пакарання, пакуль не атрыманы поўны тэкст прысуду. Яна дзякуе Андрэю Кіму: «Дзякуючы яму ўдалося наняць новага адваката і пачуць новую інфармацыю. Важна, што беларусы праявілі аператыўнасць і неабіякавасць».

Што да самога Сілівончыка, то Гацура-Яворская звяртае ўвагу на тое, што ён не абскарджаў прысуду. «Гэта пазіцыя дарослага чалавека, які адказвае за свае дзеянні, і гэта выклікае павагу да гэтага беларуса».

На сёння Кірыла Сілівончык працягвае знаходзіцца ў СІЗА №1 горада Ніжні Ноўгарад па адрасе: 603009 Нижегородская обл., г. Нижний Новгород, пр. Гагарина, 26а, Кирилл Валерьевич Силивончик, 1992 г.р.

У найбліжэйшы час Галоўнае ўпраўленне выканання пакаранняў мае вызначыць, у якой калоніі-пасяленні Сілівончык мае адбыць свой тэрмін.

Калонія-пасяленне — гэта пакарэнне мякчэйшае, чым беларуская «хімія». Асуджаны да яе можа працаваць, а можа і не працаваць — як сам хоча. Таксама сваякам дазваляюць пражываць разам з ім.

Маці Сілівончыка працуе ў Светлагорскім раёне ў сталोўцы. Яна ўдзячная ўсім, хто праз інтэрнэт уздымае голас за вызваленне сына. Толькі ёй не надта верыцца, што гэта нешта зменіць у Кірылавай долі: «Каб ён быў у Беларусі, то, можа, і дапамагло б. А там жа Расея. У іх свае законы».

Мікола Бугай

Газета Віцебскай епархіі БПЦ «Наше православіе» заклікае вернікаў ваяваць за «ДНР» і «ЛНР»

Рэдактарам газеты з'яўляецца вядомы дзеяч рускага руху Андрэй Герашчанка.

У праваслаўных цэрквах Віцебска, а таксама вобласці распаўсюджваецца газета «Наше православіе». Гэта афіцыйны друкаваны орган Віцебскай епархіі БПЦ. Наклад — 1000 асобнікаў. Старыя нумары распаўсюджваюцца ў цэрквах бясплатна.

Актывіст кампаніі «Малаяя Беларусь», праваслаўны вернік Аляксандр Галавань, азнаёміўся са зместам газеты. «Выданне друкуе інтэрв'ю з расейскімі наймітамі, сепаратыстамі з шэрагу «ДНР» і «ЛНР» на сваіх старонках і адкрыта ўсхваляе тым удзел праваслаўных вернікаў ва ўзброеным канфлікце ва

Украіне», — кажа Галавань.

У сакавіцкім нумары «Наше православіе» надрукавала матэрыял з назвай «Запад не можа смириться с тем, что Россия окрепла». Гэта гутарка з Маргарытай Зайдлер, грамадзянкай Германіі, якая ваюе за баевікоў «Наваросіі». Зайдлер прызнаецца, што «приняла Православие и стала в ряды ополченцев в осажденном Славянске, а затем в Донецке» і зараз ваюе там «не толькі против фашизма, а именно за веру православную».

Няўдзел праваслаўнага верніка ў ваенным канфлікце ва Украіне (вуснамі М.Зайдлер), «когда веру вера Православная и Отечество в опасности», называецца грахом.

«Я считаю ... грехом сложить руки и сказать: «Ну, я верующий, пацифист, я не могу брать в руки оружие». Далее «ополченцев» і

сябе асабіста яна ставіць у адзін шэраг з Александрам Неўскім і Сергіем Раданежскім», — расказвае жыхар Віцебска Аляксандр Галавань.

Актывіст «Маладой Беларусі» задаецца пытаннем, ці не падпадаюць дадзеныя заклікі і «публікацыі» пад артыкул 123 Крымінальнага кодэкса РБ «Прапаганда вайны».

Дарэчы, адметна, што галоўным рэдактарам газеты «Наше православіе» з'яўляецца актывіст рускага руху Андрэй Герашчанка. Раней ён працаваў начальнікам аддзела па справах моладзі адміністрацыі Кастрычніцкага раёна Віцебска.

У сваіх шматлікіх матэрыялах ён адмаўляў існаванне беларускай нацыі і дзяржавы. Праз некаторы час яго звольнілі з чыноўніцкай пасады.

Зміцер Панкавец



За «Наваросію» загінуў першы беларус

Сяргей Сцебіхаў ваяваў на ўсходзе Украіны на баку расійскіх баевікоў.

20 красавіка ў так званай «Наваросіі» загінуў беларус Сяргей Сцебіхаў. Яму было 40 гадоў, ураджэнец Асіповічаў. Ён быў у шэрагах «Добрахвотнага камуністычнага атрада», меў пазыўны Вараг.

Суполка «Добрахвотнага камуністычнага атрада» паведамляе, што Сцебіхаў падарваўся на расцяжцы. «Маленькі аскепак трапіў яму ў шыю, смерць была імгненнай. Пяць дзён таму яму споўнілася 40», — напісана ў паведамленні.

«Ён не быў ні рускім, ні ўкраінцам, але ён быў наскрозь прасякнуты рускім духам, ён беларус», — напісаў «Укантакце» сепаратыст Аляксей Сучкоў.

На старонцы ўдзельніка камуністычнага атрада Сяргея Сцебіхава «Укантакце» стаіць статус «За Русь святыю!».

Ёсць звесткі, што ў Беларусі Сцебіхаў быў крымінальным аўтарызэтам. 26 красавіка яго пахавалі ў Асіповічах.

Гэта першая пацверджаная інфармацыя пра смерць беларуса ў вайне на ўсходзе Украіны. Паводле некаторых звестак, каля дзясятка беларусаў ваюе там на расійскім баку і некалькі дзясяткаў — на ўкраінскім.

ЗП, СМ

Расія рэзка асудзіла правядзенне саміту «Усходняга партнёрства» ў Рызе

Гэта мерапрыемства мае відавочна антырасійскую накіраванасць, заяўляюць у расійскім МЗС.

«Вельмі адмоўна ставімся. Мы, вядома, будзем сачыць за тым, як будзе праходзіць саміт у Рызе, але ўжо відавочна, што наша

рэакцыя будзе дастаткова жорсткай і прынцыповай, бо мы бачым, куды рухаецца гэта партнёрства і якія адценні яно набывае з улікам пазіцый удзельнікаў гэтай праграмы з боку перш за ўсё Еўрапейскага Саюза», — заявіў афіцыйны прадстаўнік МЗС РФ Аляксандр Лукашэвіч на брыфінгу ў Маскве.

У саміце «Усходняга партнёрства» ў Рызе ў маі прадугледжваецца ўдзел Беларусі. Праўда, у якім фармаце, пакуль невядома.

Так, прэзідэнт Латвіі Андрыйс Бэрзіньш раней заявіў, што гатовы правесці афіцыйную сустрэчу з Аляксандрам Лукашэвічам, калі той прыедзе на саміт.

АГ

«Начных ваўкоў» не пусцілі ў Еўропу

Затое ў Беларусі байкераў, што ўдзельнічалі ў захопе Крыма і Данбаса, **сустрэкалі з пашанай**.

Чаму такая павышаная ўвага да нейкіх байкераў? У любым грамадстве аб'яднанні аматараў матацыклаў даволі маргінальныя. Але выпадак з «Начнымі ваўкамі» не той.

Лідар «Начных ваўкоў» Аляксандр Хірург Залдастанаў, хоць і называе сябе бунтаром, але агітуе ўсімі магчымымі спосабамі за Уладзіміра Пуціна. Прэзідэнт Расіі нават лічыць «важака зграі сваім сябрам». «Нават калі ўсе будуць крычаць: «Укрыжуй яго, укрыжуй!», я ўсё адно не адварнуся ад Пуціна», — казаў Хірург у інтэрв'ю. Такая вось ненавязлівая паралель з Ісусам.

Калі пачыналіся крымскія падзеі, то менавіта «Начныя ваўкі» стаялі ў ачапленні будынка Севастопальскай адміністрацыі, каб туды не змаглі трапіць пратэстоўцы. Яны ж займаліся запалохваннем людзей, якія выступалі супраць далучэння паўвострава да Расіі.

Увогуле, гэтыя байкеры пачынаючы ад 2008 года праводзілі акцыі з вышваннем расійскіх сцягоў у Крым. Гэтае заданне глебы. Пасля яны дапамагалі набіраць баевікоў у так званыя «ДНР» і «ЛНР».

А яшчэ ў «Начных ваўкоў» песная сувязь з праваслаўнай царквой. Яны неаднаразова бралі ўдзел ва ўсеагчымых хросных хадах.

Не такія ўжо і бяскрыўдныя ваўкі выходзяць, праўда? Гэтка гримучая сумесь самадзяржаўя, пуцінізму, праваслаўя, камунізму.

І такая вось шайка-лейка мела на мэце праехацца да Берліна ў гонар 70-годдзя Перамогі. Вядома,

што дарога ляжыць праз Беларусь.

Палітычныя партыі і грамадскія рухі прасілі ўлады не дазваляць «Начным ваўкам» ехаць праз тэрыторыю нашай краіны, бо захопу Крыма і усходняга Данбаса Расіяй папярэднічалі ў тым ліку і прабегі «Начных ваўкоў» туды.

У відэазвароце, размешчаным на «Ютубе», Зянон Пазняк назваў планы расійскіх байкераў «не проста правакацыяй, а нахабнай пазіцыяй людзей, якія не лічаць патрэбным лічыцца ні з чым святым». «Гэтыя людзі, якія бралі ўдзел у акупацыі Украіны, якія выказвалі фашысцкія лозунгі, хочуць праехаць па Беларусі, якая страціла столькі людзей падчас апошняй вайны», — заявіў старшыня КХП-БНФ.

Ведаючы норавы «Начных ваўкоў», Германія і Польшча сталі скасоўваць візы вядомым ім байкерам. Тут жа за матыцыклістаў заступіўся расійскі МЗС, які назваў «кашчунствам» адмову Польшчы прапусціць байкераў праз мяжу. Ці за ўсіх сваіх грамадзян расійскі МЗС так аператыўна заступаецца?

У Беларусі «Начных ваўкоў» чакалі ў ноч на 26 красавіка. Грамадскія актывісты Вольга Мікалайчык, Андрэй Мельнікаў і Леанід Кулакоў падрыхтавалі да сустрэчы «пуцінскіх» байкераў плакат «Акупанты — вон», жоўта-блакітны і бел-чырвона-белы сцягі і партрэт загінулага на Майдане беларуса Міхаіла Жызнёўскага. Праўда, «ваўкі» вырашылі затрымацца ў Смаленску. А да Мінска даехалі толькі раніцай.

І вось на Кургане Славы матыцыклістаў сустрэкалі хлебам-соллю. Быў нават сам Ігар Бузоўскі, намеснік старшыні Адміністрацыі прэзідэнта, адказны там за ідэалогію. БРСМ зладзіў мытынг з выкарыстаннем



Беларускі памежнік зычыць поспехаў «Начным ваўкам».



Ігар Бузоўскі (трэці справа) на сустрэчы «Начных ваўкоў».

чырвона-зялёных сцягоў, а байкерам начапілі чырвона-зялёныя стужкі з цветам яблыні. Магчыма, якраз таму расійскіх і імперскіх сцягоў на мерапрыемстве не было.

А вось намяжы з Еўрасаюзам такога гасціннага прыёму «Начныя ваўкі» не дачакаліся. Праз памежны пераход Цярэспаль змог прайсці толькі адзін байкер Шэрыф, які сказаў, што не належыць да «Начных ваўкоў». Астатнім ва ўездзе было адмоўлена. Гэтак жа зрабіла і Літва.

Самому Залдастанаў Польшча анулявала візу, а астатнім паведамілі, што іх уезд на тэрыторыю Еўрасаюза непажаданы.

На наступны дзень у Брэсце на тэрыторыі расійскага консульства Аляксандр Залдастанаў даваў прэс-канферэнцыю, дзе сказаў польскаму журналісту: «Вы дагуляецеся з гэтай русафобіяй. Іншым разам баязлівы чалавек, загнаны ў кут, можа стрэліць. Вось чым можа скончыцца гэтая істэрыя, цем-

рашальства. Баязлівы чалавек можа націснуць на курок».

Гучыць злавесна не толькі для палякаў.

Зміцер Панкавец

«Нас называюць тэрарыстамі, сепаратыстамі, але хіба любіць расійскі і беларускі народы — гэта сепаратызм? Што да Украіны, то тут у мяне, канешне, свая пазіцыя, але прычым тут прабег?» — сказаў старшыня беларускіх «Начных ваўкоў» Аляксей Вакульчык.



З такім пасланнем «Начных ваўкоў» чакалі на Кургане Славы.



Віктар Лукашэнка ўскладаў кветкі разам з байкерамі

Памочнік прэзідэнта ў пытаннях бяспекі Віктар Лукашэнка ўзяў удзел у прабегу, які беларускія байкеры зладзілі ў Мінску 25 красавіка. Калона матыцыклістаў адправілася ад салона Harley-Davidson па праспекце Незалежнасці да стэлы «Мінск — горад-герой» на скрыжаванні праспектаў Пераможцаў і Машэрава.

Цікава, што дзяржаўнае інфармагенцтва БелТА не акцэнтавала ўвагу на ўдзеле сына Аляксандра Лукашэнкі ў акцыі.

Ніякага дачынення да прыезду «Начных ваўкоў» мерапрыемства не мае.

Ягор Марціновіч

У той жа час

У Віцебску на канцэрце «Акіяна Эльзы» адбіралі ўкраінскія сцягі



27 красавіка ў Віцебску прайшоў канцэрт гурту «Акіяна Эльзы». Было шмат гасцей з Расіі, бо ў іх **выступы гурту забаронены**.

На танцпляцоўцы была моладзь у вышыванках і вяночках з кветкамі ды стужкамі. Былі ўкраінскія сцягі, але іх забіралі як людзі ў цывільным, якіх у Лядовым палацы было шмат, так і міліцыя. Адно з песень Вакарчук прысвяціў украінцам. Падчас яе нехта з натоўпу кінуў на сцэну пранесены ўкраінскі сцяг, Вакарчук падхапіў яго і працягнуў выступ з ім у руках.

Настасся Хралавіч, Ірына Арахоўская

На «Чарнобыльскі шлях» прыйшло 700 чалавек

Сёлета вулічная акцыя на 26 красавіка прайшла пад лозунгам «Не — расійскай ядзернай пагрозе», што адсылала як і да будаўніцтва расійцамі Астравецкай АЭС, так і да агрэсіўнай палітыкі РФ, якая ўжо не аднойчы за апошні час бразгала перад светам ядзернай зброяй. Вядома, былі і заклікі вызваліць палітычных зняволеных: маладафронтаўцы неслі гіганцкі плакат «Свабоду Кірылу Сілівончыку». «Малалы фронт» прапанаваў выкінуць у сметніцу апазіцыйныя партыі — «Справядлівы свет», БНФ, БСДП,

рухі «Гавары праўду» і «За свабоду», — бо «сваімі рашэннямі яны дыскрэдытуюць дэмакратычны рух Беларусі».

Правядзенню шматлюднай акцыі спрыялі добрае надвор'е і выхадны дзень, аднак прыйшло на «ЧШ» усяго семсот чалавек. У гэтым годзе акцыя прайшла са зменамі. Папершае, час збору скарацілі да 30 хвілін. Па-другое, арганізатары адмовіліся ад мітыngu ў Парку дружбы народаў. Гэта тлумачылася зневажальнай неабходнасцю праходзіць праз рамкі



Дзмітрый, навучаецца банкаўскай справе, усю атрыбутыку зрабіў сам, матэрыялы набыў у будаўнічай краме.

металадэтэктараў, і, па словах арганізатараў, гэта працэдура заняла б больш часу, чым уласна мітынг. Таму фінальным пунктам стаў помнік «Ахвярам Чарнобыля», дзе запалілі знічкі ў памяць аб ахвярах катастрофы на ЧАЭС.

Мінгарвыканкам выставіў заяўнікам акцыі рахунак на 14 мільёнаў рублёў. Гэтыя грошы паабяцалі перавесці на рахунак дзіцячага дома. Але, нягледзячы на дадатковую аплату, паслугі Мінгарвыканкам аказваў не самыя якасныя. Калона некалькі разоў перасякала праезную частку, але даішнікі,



СЯВЯСЛАВ ДУДКО

якія суправаджалі калону, не перакрывалі дарогу, а спынялі ўдзельнікаў на святлафорах. Каб перайсці вуліцу Бангалор, калоне спатрэбілася 4 цыклы святлафора. Да таго ж пасля акцыі міліцыя груба затрымала Віктара Шапуцьку, але яго неўзабаве выпусцілі. Трэба адзначыць, што ў гэтым годзе сілавікі дзейнічалі надзвычай адкрыта: удзельнікаў на камеры здымалі не «асобы ў цывільным», а байцы АМАПу.

У канцы «Чарнобыльскага шляху» з падачы лідара БНФ Аляксея Янукевіча людзі галасавалі за рэзалюцыю, у якой патрабавалі спыніць будаўніцтва АЭС на тэрыторыі Беларусі, раскрыць інфармацыю аб наступствах Чарнобыля, вывесці з тэрыторыі Беларусі расійскія ўдарныя самалёты, здольныя неспці ядзернае ўзбраенне, правесці дэмакратычныя рэформы і вызваліць палітвязняў.

Кірыла Хілько



СЯВЯСЛАВ ДУДКО

Ля школы ва Уруччы паставілі разламаны напалам помнік Леніну

Усталявалі помнік у двары школы №84 ва Уруччы 22 красавіка, у дзень нараджэння правадыра расійскай рэвалюцыі.

Створаны яшчэ ў 1950-х помнік раней стаяў на вуліцы Герояў 120-й дывізіі, але падчас рамонтнага буды знесены. Па «загадзе зверху» яго перанеслі да школы.

Падчас зносу помнік раскалоўся на два кавалкі, але быў адраман-

таваны. Праўда, расколіна на по-ясе бачная.

Як сцвярджае дырэктар школы Ірына Карповіч, помнік не ўсталёўваўся менавіта пад дзень нараджэння Леніна, а ўрачыста адкрыты будзе 19 мая, на Дзень піянерскай дружбы — пакуль тэрыторыя вакол помніка не добраўпарадкаваная.

На пытанне пра тое, чаму помнік паставілі менавіта каля школы,

дырэктар адказала: «У вайсковым гарадку некалькі помнікаў. Пагадзіцеся, было б дзіўна, калі б побач стаялі два Леніны. Але рашэнне аб пераносе менавіта да гэтай школы прыняла праектная арганізацыя».

Агулам у Мінску налічваецца каля 15 помнікаў і бюстаў Леніна. Самы вялікі стаіць каля Дома ўрада на плошчы Незалежнасці

(былой плошчы Леніна). Таксама помнікі Леніну стаяць у двары БДУ, каля заводаў «Камунарка», «Крышталь», мотавелазавода, электратэхнічнага завода, спарт-комплекса «СКА-Уручча», вайскавай часці ПВА на Лагойскім тракце і ў іншых месцах. Помнік юнаму Леніну стаіць ля дома 91 па праспекце Незалежнасці.

КХ



Наталля Пяткевіч узначаліць турыстычны бізнэс Аляксандра Шакуціна

Былая памочніца прэзідэнта ўзначаліць кампанію «Шантэр».

Упершыню аб гэтым праекце стала вядома падчас сустрэчы Шакуціна з Аляксандрам Лукашэнкам. Сенатар тады анансаваў будаўніцтва некалькіх новых аб'ектаў, у прыватнасці, санаторыя на 240 месцаў і гасцініцы на 150 месцаў.

Паляўнічую гаспадарку «Чырвоны бор» (Верхнядзвінскі раён, Віцебская вобласць) развівае Мікалай Верабей, адзін з партнёраў Шакуціна па машынабудаўнічым холдынгу «Амкадор» і «Салеа», банку «Абсалютбанк», а таксама нафтапрад-дору «Інтэрсэрвіс». Менавіта «Інтэрсэрвіс» арандуе землі на тэрыторыі аднайменнага рэспубліканскага ландшафтнага заказніка. Восенню мінулага года там быў пабудаваны турыстычны комплекс прэміяльнага сегмента.

Тут з'явіліся віп-катэдзі і драўляныя дамкі з сонечнымі батарэямі і геатэрмальным

ацяпленнем. У «Чырвоным бары» ўзвялі рэстаран, кіназалу, канферэнц-залу, трэнажорную залу, лазню і іншыя абавязковыя атрыбуты такога комплексу.

Для прасоўвання гэтага аб'екта «Інтэрсэрвіс» стварыў кампанію «Шантэр». Яна таксама аб'яднае некалькі аб'ектаў адпачынку «Амкадора». У прыватнасці, санаторый «Пралеска», размешчаны на беразе Мінскага мора, базу адпачынку «Рудакова» на Нарачы, дзіцячы лагер «Даманава» ў Маладзечанскім раёне. Гасцініцу плануецца пабудавать у складзе дзелавага комплексу, у частка пад будаўніцтва якога вылучаны на супрацьлеглым баку ад «Мінск-Арэны».

«Аб'екты будуць сур'ёзна мадэрнізаваныя. У цэлым мы плануем выдаткаваць на рэалізацыю гэтых праектаў больш за \$100 мільёнаў, — расказаў старшыня рады дырэктараў холдынгу «Амкадор» Аляксандр Шакуцін. — Мы хочам займацца экспертам паслуг, прыносяць у краіну ва-



лютную выручку». «Ужо да нас едуць турысты не толькі з Расіі, але і з цывілізаванай Еўропы — Аўстрыі, Германіі. Мы хочам паказаць, што і ў Беларусі шмат добрых месцаў для адпачынку. Дарэчы, назва кампаніі «Шантэр» расшыфруваецца як «Шыкоўны Адпачынак На Тэрыторыі Радзімы», — рэзюмаваў Шакуцін.

Tut.by

Суддзя маладафронтаўцаў і Байковай пайшоў на павышэнне

25 красавіка Аляксандр Лукашэнка зрабіў кадравыя перастаўкі ў Вярхоўным судзе. Валерый Калінковіч прызначаны першым намеснікам старшыні Вярхоўнага суда.

Ён змяніў на гэтай пасадзе Аляксандра Федарцова, якога ад 1 студзеня перавялі старшыняй суда ЕАЭС.

Што тычыцца Валерыя Калінковіча, то ён амаль 10 гадоў быў намеснікам старшыні Вярхоўнага суда, старшыняй судовай калегіі па крымінальных справах. Цяпер яго ў гэтым крэсле замяніў Руслан Аніскевіч.

У 2007 годзе якраз суддзя Савецкага раёна Мінска Аніскевіч судзіў маладафронтаўцаў Змітра Хведарука, Насту Палажанку, Барыса Гарэцкага, Алега Корбана і Аляксея Янушэўскага па артыкуле 193-1 КК «Дзеянне ад імя незарэгістраванай арганізацыі».

Аніскевіч прыняў справу, калі яе адмовіўся разглядаць іншы суддзя, Аляксей Таманаў, спастаўшыся на здароўе. Пасля гэтага кар'ера Рус-



лана Аніскевіча імкліва пайшла ўгору.

У той самы 2007 год яго прызначалі суддзёй Мінскага гарадскога суда (там ён асудзіў на 3 гады зняволення журналіста Аляксандра Здзвіжкова за друкаванне карыкатур на прарока Мухамеда). А ў 2008 Аніскевіч ужо суддзя Вярхоўнага суда.

У Вярхоўным судзе Руслан Аніскевіч разглядаў рэзанансныя справы пракурора Святланы Байковай, а таксама вядомую «паляўнічую справу» супраць высокапастаўленых супрацоўнікаў МУС. У абодвух працэсах выяўліліся супярэчнасці КДБ з іншымі сілавымі структурамі.

Зміцер Панкавец

Мяняць падлогу цяпер можна без дазволу выканкама

А ўсталёўваць кандыцыянеры і спадарожнікавыя талеркі — без складання праекта.

У Беларусі прынятыя новыя правілы правядзення рамонту. Дакумент спрасціць жыццё тым, хто спрабаваў выконваць усе патрабаванні ўладаў, хай і абсурдныя. Некаторыя з такіх палажэнняў цяпер згубілі актуальнасць.

Папярэднія правілы ўступілі ў сілу два гады таму і выклікалі абурэнне ў грамадстве. Даходзіла да таго, што патрабавалася браць дазвол уладаў на перанос разеткі! А каб пакласці плітку ці ламінат, трэ́ было не толькі атрымаць дазвол, але і распрацаваць праект... На ўлады абрынуўся вал зваротаў і скаргаў, і чыноўнікі адступілі. Рамонтныя працы па-ранейшаму падзяляюцца на тры катэгорыі. Цяпер без распрацоўкі праекта і атрымання дазволу можна:

- мяняць падлогу (напрыклад, плітку на ламінат, а ламінат на лінолеум);
- мяняць дзверы між пакоямі;
- мяняць электраправодку і выключальнікі;



- мяняць унітаз і мыйку, усталёўваць душавую кабінку;
- пераносіць змеевік у ванне;
- пераносіць разеткі;
- рабіць убудаваныя шафы і антрэсолі;
- рабіць шкленне балкона ці лоджыі, мяняць вокны (апроч тых, што выходзяць на галоўныя вуліцы горада).

Наступныя працы па-ранейшаму трэба ўзгадняць у адміністрацыі раёна, але распрацоўка праекта непатрэбная:

- усталёўка новых прыгарадак у пакоях і дапаможных памяшканнях;
- усталёўка ці разбор сценаў для

павелічэння або памяншэння плошчы пакоя;

- усталёўка спадарожнікавых талерак і кандыцыянераў.

Нарэшце, і дазвол, і праект патрэбныя для:

- пераносу газавай пліты;
- гідра-, пара-, цепла- і гукаізаляцыя;
- любых зменаў у апорнай сцяне;
- замены батарэі.

А вось перанос батарэй ацяплення, каб аб'яднаць балкон і жылы пакой, катэгарычна забараняецца. Немагчыма атрымаць дазвол і на перабудову вентыляцыйнай сістэмы.

Ягор Марціновіч

Як я ўзгадняў кандыцыянер па новых правілах

Ад задумы да атрымання дазволу — тры дні.

Працэс узгаднення кандыцыянераў і спадарожнікавых талерак спрасціўся, аднак па-ранейшаму выклікае шмат пытанняў. Карэспандэнт «НН» правярэў працэдуру на сабе.

Першае, што трэба зрабіць — гэта сфатаграфавать фасад свайго дома. На здымку крыжыкам адзначыць месца планаваанай устаноўкі тэхнікі. Істотная кожная дробязь, напрыклад, кандыцыянер будзе вісець справа ці злева ад акна? «Паглядзіце, як зрабілі суседзі. Архітэктар раёна патрабуе, каб кандыцыянер быў адзін пад адным, — раіць старшыня праўлення таварыства ўласнікаў. — Калі вы першапачынальнік, то выбар за вамі».

Раздрукаваны фотаздымак трэба аднесці ў ЖЭС (ці таварыства ўласнікаў), тамсама атрымаць выпіску асабістага рахунка.

Забодвума дакументамі можна звяртацца ў райвыканкам у «Адно

акно», далучыўшы копіі тэхнічнага пашпарта кватэры і пасведчання аб рэгістрацыі.

Прысутнасць усіх зарэгістраваных у кватэры пры падачы дакументаў непатрэбная. Цяпер трэба чакаць — да паўмесяца. Аднак у нашым выпадку рашэнне было гатовае за тры дні. Райвыканкам узгадніў усталёўку кандыцыянера, аднак выставіў шэраг умоваў.

Чыноўнікі вызначылі, што тэхніка павінна знаходзіцца пад акном злева, металічны каркас блока загадалі пафарбаваць пад колер фасада, а таксама вывесці кандэнсат у сістэму каналізацыі. Гэта абавязковае патрабаванне апошняга часу, бо пачасціліся скаргі ад суседзяў, якім перашкаджаюць кроплі вады ад кандыцыянера.

Паколькі распрацоўка праекта непатрэбная, застаецца выклікаць усталёўшчыкаў. Кампаніі, якія займаюцца мантажом, просяць за свае паслугі \$100—200.

ЯМ

Працяг тэмы

Як адсудзіць мільён даляраў у самой сябе

«Маруся» аказалася вінная сваёй дырэктарцы.

Беларуская бізнэс-вумэн Марына Падабед, якая разам са сваім мужам Віктарам валодае вытворчасцю дзіцячага адзення «Маруся», ужо была гераіняй публікацый «Нашай Нівы». Нагадаем, на прадпрыемстве заўсёды былі праблемы з выплатай заробкаў. Не дапамагалі нават судовыя пастановы, бо кіраўніцтва «Марусі» ігнаравала іх.

Цяпер усплылі новыя факты з біяграфіі Марыны Падабед. У Рэдакцыю трапіла рашэнне судовай калегіі па справах інтэлектуальнай уласнасці Вярхоўнага суда. Паводле яго,



Падабед фактычна заключала з самой сабой дамовы на суму каля \$1 мільёна.

Пачалося ўсё яшчэ ў 2008-м. Тады адзін з заснавальнікаў «Марусі» вырашыў выйсці з бізнэсу і праз суд забраць сваю долю грошай.

Марына Падабед, якая валодае правамі на тавар-

ны знак «Маруся», тым часам зарэгістравалася як індывідуальная прадпрыемства. Неўзабаве бізнэс-вумэн заключыла са сваім жа прадпрыемствам дамову. Паводле яе, за выкарыстанне таварнага знака «Маруся» павінна была штомесяц плаціць ІП Падабед 20% ад агульнай цаны адгужанага тавару. Апроч таго, за адтэрміноўку аплаты «Маруся» мусіла плаціць дырэктарцы штрафы па высокіх стаўках.

У выніку, доўг «Марусі» перад ІП Падабед склаў больш за 2,7 мільярда рублёў (па курсе на 2010 год — амаль \$1 мільён).

Гэты доўг Марына Падабед перадала новаму прадпры-

емству, «Брэнд Фэшн Груп», заснавальніцай і дырэктаркай якога лічыцца Таццяна Прываліхіна, старэнькая маці Марыны Падабед (сама Падабед у кампаніі аформлена спецыялістам па продажках).

Астатнія крыёторы прадпрыемства засталіся з носам — з рэшты грошай на рахунках «Марусі» павінна спачатку разлічыцца з «Брэнд Фэшн Груп».

У снежні 2014 года суд прызнаў ліцэнзійную дамову паміж ІП Падабед і «Марусі» нікчэмнай. Але Марына і тут не згубілася. Неўзабаве на свет з'явілася новая ліцэнзійная дамова, амаль такая ж, як і мінулая, толькі да-

таваная 2010 годам. Раней пра яе існаванне ніхто не ўзгадваў. Таксама з'явіўся і ўвесь астатні камплект дакументаў: дамова пераводу доўга з «Марусі» на «Брэнд Фэшн Груп» і гэтак далей. То бок, усё тое ж самае, толькі замест 2009 года на дакументах стаяў 2010.

Лёс гэтай «новай старой» дамовы ізноў жа будзе разглядаць суд. Тэрмін пасяджэння пакуль не вядомы.

Тым часам былыя супрацоўніцы прадпрыемства, якія і праз некалькі месяцаў пасля звальнення не могуць атрымаць заробак, рыхтуюць калектывны пазоў у пракуратуру.

Улад Швядовіч

Жорсткія рэформы павялічаць заробак у краіне да 2020 года да \$1075

Але гэта прывядзе да росту беспрацоўя.

Нацыянальная Акадэмія навук падрыхтавала прагноз эканамічнага развіцця Беларусі да 2030 года. Даследчыкі адзначаюць, што ў найбліжэйшыя гады ключавую ролю ў эканоміцы будуць мець нанатэхналогіі. Каб наблізіць Беларусь да сусветных тэндэнцый, навукоўцы прапануюць праводзіць структурныя рэформы. Якім будзе іх плён?

Акадэмія навук разгледзела тры сцэнары развіцця эканомікі. Жорсткія рэформы прадугледжваюць, што інвестыцыйна-

фінансавыя плыні будуць штогод пераразмяркоўвацца між галінамі эканомікі на 10%. Рэалізацыя гэтага радыкальнага варыянта дасць хуткі эфект. Ужо да 2020 года сярэдні заробак вырасце да \$1075. Аднак у наступныя гады, калі давядзецца аднаўляць балансы ў эканоміцы, заробак скароціцца.

Эканамісты бачаць у гэтым варыянце пагрозы для беларускай мадэлі. «Сцэнар выкліча рэзкі рост беспрацоўя ў нізкарэнтабельных прадпрыемствах і разрыў кааперацыйных сувязяў унутры галінаў», — адзначаецца ў прагнозе.

Наступны варыянт — мяккія рэформы. У такім выпадку што-

год будзе пераразмяркоўвацца 5% інвестыцыйна-фінансавых плыняў. Чакаецца, што сярэдні заробак да 2020 года вырасце да \$1050, пасля рост замарозіцца, а ў 2030 годзе дасягне \$1124.

І пры «пасіўным сцэнары» рэформы будуць запаволеныя ці ўвогуле не будуць праводзіцца. Спецыялізацыя вытворчасці і дысбалансы ў гаспадарцы застануцца ранейшымі. Але заробкі ўсё адно вырастуць — да \$1007 у 2020 годзе.

Пра адмову ад «інфляцыйнай» мадэлі развіцця эканомікі размова не вядзецца. Таму дэвальвацый пазбегнуць не ўдасца.

ЯМ

Сцісла

Сярэдні заробак — \$435

Паводле падлікаў Белстата, у мінулым месяцы беларускія работнікі мелі «бруднымі» 6 483 700 рублёў. Па тагачасным курсе гэта \$435. За месяц заробак вырас на 350 тысяч рублёў.

Тым часам усходнія суседзі таксама пабагацелі. Сярэдні заробак у Расіі ў сакавіку вырас да \$550. А вось у заходніх суседзяў, у Польшчы, у лютым заробак склаў \$1085.

Казахстан: ніякай адзінай валюты ў Еўразійскім саюзе

«Казахстан займае выразную і паслядоўную пазіцыю па выключэнні магчымасці ўвядзення адзінай і наднацыянальнай валюты ў рамках ЕАЭС», — заявіў віцэ-міністр Казахстана Цімур Жаксылыкаў. Па ягоных словах, ніякай гаворкі пра

манетарныя і валютныя саюзы весціся не будзе.

Традыцыйная зніжка для пенсіянераў

З 1 мая да 30 верасня Беларуская чыгунка дае пенсіянерам 50%-ую зніжку на праезд у прыгарадных электрычках. А вось пры праездзе ў бізнэс-электрычках (з нумараванымі месцамі) давядзецца плаціць поўную цану.

«Ікея» пабудуе ў Мгарілёве склад для расейскіх крамаў

Літоўскія кампаніі VMG і SBA укладуць 95 мільёнаў еўра ў будаўніцтва лагістычнага цэнтра. Склад будзе абслугоўваць мэблевыя крамы «Ікея» ў Расіі. Шведская карпарацыя «Ікея» па-ранейшаму не можа дамовіцца з беларускімі ўладамі пра адкрыццё крамаў на тэрыторыі нашай краіны.

ЯМ

«Муж папярэдзваў пра імавернасць катастрофы яшчэ ў 1975-м»

Як беларускі ядзершчык з групы Сахарава прадказаў Чарнобыльскую трагедыю.

У нядзелю, 26 красавіка, мінула 29 гадоў з аварыі на ЧАЭС. Маля хто ведае, што за дзесяць гадоў да катастрофы яе прадказаў беларус — фізік-ядзершчык Мікалай Шут, папличнік Сахарава. Ён працаваў у сакрэтным горадзе «Арзамас-16» над прататыпам будучага рэактара.

На жаль, сам Мікалай ужо не жыве. Але «Наша Ніва» адшукала яго жонку Вольгу Шут, якая праз усё прайшла поруч з мужам і захавала некаторыя ягоныя запісы.

Яна жыве ў Баранавічах і ў свае 73 усё яшчэ працуе ў школе. Адшукаўшы гадзіну на размову з журналістам, Вольга пачынае апавяд аб мужу.

«Ён нарадзіўся пры канцы вайны на Гродзеншчыне, у Юравічах, але ў старэйшых класах разам з сям'ёю перабраўся ў Баранавічы і ўжо тут скончыў школу.

Вельмі лёгка яму давалася фізіка. Праўда, часы тады былі цяжкія, і Мікола яшчэ падлеткам пайшоў працаваць на будоўлю, а потым раптам вырашыў паступаць ажы ў Маскву — у МДУ імя Ламаносава. У бацькоў сродкаў не было яго на іспыты адправіць. І тады ён, ані слова маці не сказаўшы, пазычыў у кагосьці грошай ды паехаў у сталіцу за месяц да экзамену — рыхтаваўся, на курсы хадзіў. Такі быў упэўнены... І ўсё ўдалося — яго залічылі на фізічны факультэт. І мяне разам з ім, але я паступала на гістфак. У Маскве мы на другім курсе ў 1964 годзе шлюбам і пабраліся».

Ледзь не паслалі на дно Карыбскага мора

«Мікола абараніў дыплом па тэме «Мікратрон» — гэтую працу нават прызналі найлепшай ва ўніверсітэце», — кажа спадарыня Вольга. Яна згадвае, што пасля вучобы маладая пара магла развітацца, бо набірала абароты халодная вайна, і Мікалаю, як фізіку, «свяціла» правесці тры гады дзесяці на дне Карыбскага мора. Але абышлося — універсітэцкі таварыш меў сваю ў Палітбюро і прапанаваў Мікалаю пасаду ў навукова-даследчым інстытуце ў засакрэчаным горадзе «Арзамас-16» [сёння — Сароў — Рэд.] у Расіі.

«Мы прыехалі туды ў 68-м, — успамінае спадарыня Вольга. — А правялі там у выніку 9 год. Міколу ўвогуле цяжка было Беларусь жа падчас вайны была падакупайнай, нам не было веры, і яму давялося праходзіць шмат тэстаў для працы на сакрэтным аб'екце. Сам «Арзамас-16» знаходзіўся ў Мардоўскім запаведніку.

Усё было вельмі засакрэчана — нашыя вагоны нават адчаплялі за калючым дротам. Месца нам спачатку не вельмі падабалася — клімат кепскі. І спякотна, і пацееш увесь час, у роце сушыць — духоцца. Але потым неяк прывычаліся. Мяне адразу ў школу прызначылі працаваць, а Мікола стаў інжынерам-канструктарам у разліковай групе Сахарава [Андраэй Сахараў — стваральнік са-



Спадарыня Вольга праз усё прайшла разам з мужам.

вецкай тэрмаядзернай бомбы — Рэд.]. Яму ж забаронена было казаць, над чым яны там працуюць, але штосьці ён усё ж гаварыў па-сямейнаму. Я ведала, напрыклад, што ягоная група распрацоўвае начынне ядзернай бомбы.

Мікола раніцай сыходзіў на працу і толькі ўвечары вяртаўся — іх кудысьці вазілі, углыб запаведніка», — кажа Вольга.

Не зняла станік — і зарабіла анкалогію

Па словах жонкі фізіка, правілы працы на «Арзамас-16» былі вельмі строгія. Кожны дзень, са словаў мужа, навукоўцы перад працай пакідалі свае рэчы ў асабістай шафцы і ішлі ў душ. Пасля ім выдавалі ўсё новае, белае, у чым яны рабілі да абеду. Ідучы ў сталуюку на абед, гэтую белую адзежу скідалі — і адразу ў топку. Адзявалі новую. Потым — душ і тэст на адмысловай раме: калі «пішчыш», то яшчэ раз у душ. Увечары такая ж працэдура, і так кожны дзень.

Парушэнне правілаў сканчалася сумна. «Быў выпадак, — прыгадвае спадарыня Вольга, — калі адна жанчына, нашая суседка, не зняла свой станік — ці то забылася, ці то пашкадавала. Такі карысталася ім. А потым ёй грудзі аперавалі — анкалогія».

Таксама будаўнікоў шмат было, персаналу рознага. Дык вось адзін мужык на адходніках убачыў прыгожыя нікеляваныя трубка. Не ведаю, чым ён думаў, але ўзяў іх сабе і зрабіў калыску для дачкі. Далей раскажыць не буду — жудасна ўсё скончылася», — сумна ўзгадвае Вольга Шут.

Прышоў жоўты-жоўты і паваліўся на падлогу

Праз нейкі час навукоўцаў пераклалі з распрацоўкі зброі на працу над «мірным атамам». Мікалая Шута тады павысілі да старшага навуковага супрацоўніка і групе далі новую задачу па

выпрабаванні кантраляваных рэактараў.

«Падчас аднаго з эксперыментаў над міні-рэактарам тыпу ВМ, які спраектаваў яшчэ Курчатаў — ён потым стане прататыпам Чарнобыльскага МВР-1, — адбыўся выбух. Я памятаю той дзень: Мікола прыйшоў з працы вельмі позна. І ўвесь жоўты-жоўты. Я перапалохалася, спрабавала дапытвацца. Але ён моўчкі ўпаў на падлогу і ляжаў, не ўстаючы. З носа ў яго моцна палілася кроў. Я адразу паспрабавала спыніць, але ніяк — давялося выклікаць медыкаў, але і яны не далі рады. Павезлі яго ў шпіталь і там прыпальвалі сасуды ў носе — толькі так крывацёк спыніўся», — успамінае Вольга і дадае, што пасля таго выпадку Мікола змяніў сваё стаўленне да «мірнага атому».

Мужа адусюль «пасылалі»

«Муж папярэдзваў аб імавернай катастрофе яшчэ ў 1975-м і пісаў лісты свайму кіраўніцтву, у ЦК Брэжневу, нават Андропаву ў КДБ. Ён сцвярджаў: трэба на час адмовіцца ад атамнай энергіі. Відаць, Мікола ведаў, што рэактар, які выбухнуў у іх, плануецца запусціць на вялікай АЭС, і засцерагаў ад гэтага. Ён казаў: пакуль не трэба ніякіх мірных атамных станцый. Гэта небяспечна, гэта не даследавана, навукоўцы шмат чаго яшчэ не ведаюць, шмат чаго не вывучана да канца. Але яго адусюль «пасылалі», ніхто яму не верыў».

А потым ад працы адхілілі Сахарава. Міколу таксама прапанаўвалі змоўкнуць у абмен на дазвол абараніць доктарскую, мінулыя кандыдацкую. Але ён працягваў пісаць працы аб небяспецы атамных станцый. Тады яго пачалі паловаць звальненнем і «Электросталлю» — гэта накітальт нашых сённяшніх Навінак. Казалі, што ты, маўляў, розум страціў. Не



Мікалай Шут. Жыццё ў чатырох фота.



Такімі яны былі ў час «Арзамаса-16».

дазволілі абараніць нават кандыдацкую, а ягоныя даследаванні выдаў за свае хтосьці з кіраўніцтва. У дадатак да ўсяго Мікола моцна захварэў — з'явіліся пухліны на патыліцы. Ён параіўся з калегамі і палічыў за лепшае пакінуць працу і вярнуцца дадому. Гэта было ў 1977 годзе», — кажа Вольга Шут.

Машэраў намякнуў, што фізік многа на сябе бярэ

Пасля прыезду ў Баранавічы сям'і давялося цяжка: Вольга была цяжарная другім дзіцём, а Валодзю, інваліда з дзяцінства, ужо трэба было весці ў першы клас.

«Мікола не мог адшукаць сабе працу. Ён быў нібыта дысідэнт. А ў мяне ад іншага галава пухла: пакуль ён мыкаўся па розных канторах, я тапіла хату дрывамі, набірала ў студні ваду, карміла грудзмі дачку, ляцела забіраць сына са школы. Ніякай дапамогі не было. Дэкрэтны адпачынак тады быў толькі два месяцы. Урэшце Мікола ўладкаваўся ў Баранавіцкі вылічальны цэнтр. Потым муж сустрэўся з Машэравым —

вялікі надзеі ў яго былі на гэтую сустрэчу. Але той даў Міколу зразумець, што нейкі фізік надта шмат на сябе бярэ... Пасля развалу СССР вылічальны цэнтр у Баранавічах зачынілі, і Мікола пайшоў працаваць у школу — настаўнікам працоўнага навучання. Там і рабіў да самай смерці», — сумна кажа Вольга Шут.

Апошнія гады жыцця выбітны навуковец пражыў «невязным» у бацькоўскай хаце, сляпым на адно вока і з пухлінамі на галаве — адна ўжо падбіралася да мазжачка, а другая, у горле, не давала есці нават піра. Сканаў ён у 2007, яму было 63 гады, пахаваны на могілках у Дубаве. У Мікалая Шута засталася двое дзяцей — старэйшы Валодзя ад нараджэння пакутуе на рэдку хваробу хранічнага звужэння сасудаў і з юнацтва не можа хадзіць. Яго даглядае таксама хворая сястра. Сама Вольга Шут перанесла анкалогію шчытавіцы і цяпер дажывае свой век у Баранавічах, зарабляючы грошы, каб выпягнуць сям'ю. Яна 42 гады адпрацавала настаўніцай.

Арцём Гарбацэвіч

Дзе ў Беларусі больш за ўсё абортаў?

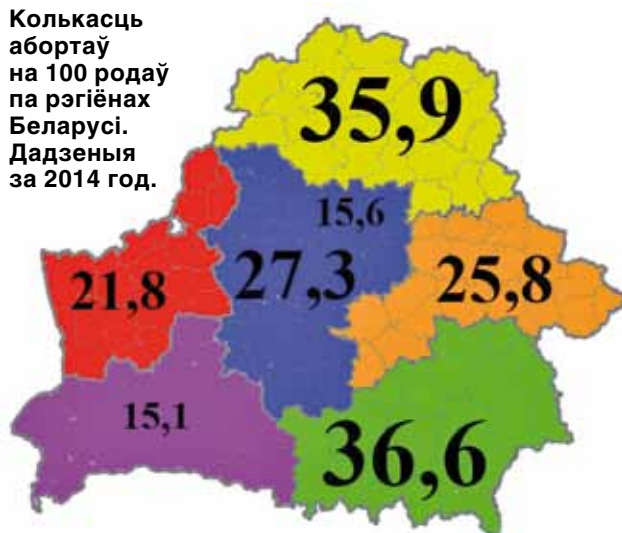
Колькасць абортаў у Беларусі працягвае павольна змяншацца. Паводле дадзеных Белстата, у 2013 годзе на 100 родаў прыходзілася 26,6 аборта, а летась — 25,3 аборта.

Традыцыйна для Беларусі доля перарваных цяжарнасцяў істотна адрозніваецца ў розных рэгіёнах.

Брэсцкая і Мінская вобласці маюць меншы паказчык (15—16 абортаў на 100 родаў), далей ідзе Гродзеншчына (21,8 аборта). Магілёўшчына і Мінск знаходзяцца прыкладна на адным узроўні (26—27 абортаў). Сітуацыя на Віцебшчыне і Гомельшчыне істотна горшая (каля 36 абортаў).

ЯМ

Колькасць абортаў на 100 родаў па рэгіёнах Беларусі. Дадзеныя за 2014 год.



Чаму не варта было забараняць «Нумар 44»

Піша **Віктар Марціновіч**.



Можа падацца, што сітуацыя са зняццем з пракату фільма «Нумар 44» звычайная. Уключылі ж у спіс не прыдатных для паказу не толькі смешны «Борат», але і цалкам фантастычны «V значыць вендэта». Наша «*камісія па праўдзёнасці*» разам з ідэолагамі нават «Кін дза дза» маглі б забараніць. Лёгка! Але «Нумар 44» — зусім іншае.

Рэч у тым, што рашэнне прымалася не ў Беларусі і не беларускімі дбаўцамі пра прыгажосць і гістарычную праўду. Беларускія ідэлагі фільм прапусцілі, ягона прэм'ера была прызначана на 16 красавіка. І не адбылося яе з той дзіўнай прычыны, што фільм прызналі шкодным ў Расіі. Кінадыстрыб'ютар «Цэнтрал Партнершып» «сур'ёзна папярэдзіў» беларускі «Кінавідзапракат» пра тое, што «Нумар» паказвацца не будзе. І беларусы ад гэтага папярэджання склалі лапкі і стужку знялі. Нават штрафныя санкцыі не выставілі, што для нашай краіны агулам нехарактэрна.

Такім чынам, маем выпадак карціны, якую беларускі глядач не ўбачыць па званку з Масквы. Пагодзімся, гэта зусім не тое ж самае, калі рашэнне прымаюць мясцовыя ўлады.

Што за фільм «Нумар 44»? Зыходзячы з трэйлера і сінопіса — страшэнная дурата, дзе Савецкі Саюз паказаны прыкладна так, як некалі яго паказалі ў Read Heat (памылкова перакладзеным як «Чырвоная спіка») з Арнольдам Шварцэнэргам. На трэкерах «Нумара» пакуль няма, таму давялося распукаць раман Тома Роба Сміта «Дзіця 44», экранізацыяй якога з'яўляецца твор.

Вычарпальнае ўражанне пра мастацкія вартасці тэксту можна атрымаць з самага першага ягонага сказа: «Теперь, когда Марья решила умереть, ее коту придется заботиться о себе самому».

Я сціснуў зубы і прагараў 800 старонак, прысвечаных камічнаму апісання голаду ва Украіне, «загадкавым» знішчэнням дзяцей у 1950-я і г. д. На думку аўтара, калі чалавеку няма чаго есці, ён ляжыць на печы і глядзіць у столь; абгрызеныя косткі ўкраінскія жанчыны піхаюць у бутэлькі і змяшчаюць у лункі на раі, каб не дасталіся суседзям, — і ўзнікае, канечне ж, пытанне, як яны ныраюць па гэтых бутэльках, калі лёд растае, але гэта няправільнае пытанне: для аўтара на нашай тэрыторыі заўсёды зіма і лёд. Там ёсць яшчэ «страшныя» забойствы, «бледныя трупы», «грудзіна», якую эксперт-крыміналіст б'яе з «брушынай», і іншыя наступствы таго, як кембрыджскі выпускнік, які ніколі не цярыў галечы і ніколі як след сам не палохаўся, спрабуе выдумаць жудасны сюжэцік пра моцна збынтэжанных людзей.

«Такія фільмы не павінны выходзіць у нашай краіне ў масавы пракат... ні ў 70-ю гадавіну Перамогі, ні калі яшчэ», — казаў расійскі міністр Мядзінскі пра «Нумар 44» яшчэ тады, калі думаў, што гэтыя ягоныя вызначэнні знішчаць інтарэс да стужкі, а не наадварот. — Не краіна, а Мордар, з фізічна і маральна непаўнаважнасцю недачалавекамі... Вось у такой краіне адбываецца дзея фільма ад 30-х да 50-х гадоў XX стагоддзя. Так паказаная нашая краіна — тая самая, якая толькі што перамагла ў Вялікай вайне, вырвалася ў лік сусветных лідараў і вось-вось запусціць першага чалавека ў космас».

Калі пільна ўгледзецца ў гэтыя выразы, можна зразумець, чым так спалохала пасрэднае кіно па абыякой кнізе рускага міністра і таго, хто гэтага міністра прызначыў.

Абраза СССР. Непрыгожыя людзі. Салдаты-марадзёры, дэбеты-дэбілы, забойствы, якія ніхто не расследуе, страх, галеча і галадамор.

Расіі робіцца няўтульна ад усяго гэтага. Нават калі яно падазенае ў выглядзе каструбаватага дзіцячага комікса.

Але, шаноўны «Кінавідзапракат», чаму млосна ад гэтага павінна рабіцца нам? Давайце вызначымся: мы — напчадкі СССР? Ці, можа, тыя, хто ад СССР пацярыў? Так, як цярыла Украіна, балтыйскія рэспублікі і іншыя? Так, мы разам перамаглі фашызм, з гэтым ніхто не будзе спрачацца, але ці варта нам падзяляць крыўду і боль рускіх з нагоды абразы савецкага?

Я не лічу сабе савецкім чалавекам. Болей за тое, я не лічу сабе чалавекам постсавецкім. Я гляджу не ў мінулае, а ў будучыню, дзе нас чакае шанец зрабіцца краінай, ідэнтычнасць якой не ўтаропленая ва ўсе гэтыя мдбшна-нквдшныя вампірскія расклады. Для мяне савецкі дэбэт — адмоўны персанаж. Мне не крыўдна, калі Галівуд крыўдзіць яго.

Мне радасна ад таго, што 70 гадоў таму быў пераможаны Гітлер, але мне прыкра ад таго, што пасля гэтага працягваўся ГУЛАГ. З адмовы ехаць у Маскву 9 мая вынікае, што ўсё апісанае вышэй разумее нават найвышэйшае кіраўніцтва Беларусі.

Дык ці не паспяхаліся «Кінавідзапракат» і органы кіравання культурай бараніць савецкае па першым звачку Мядзінскага?

budzma.by

Беларус за паўтара года аб'едзе паўсвету на ровары

На тры дзясяткі тысяч кіламетраў дарогі Аляксей Ландэрс збіраецца патраціць паўтара года і 2500 даляраў.



Коля Лукашэнка атрымаў дыплом на конкурсе «Я — даследчык»

Малодшы сын кіраўніка Беларусі Мікалай Лукашэнка ўзяў удзел у конкурсе даследчыкаў. Ягоная праца называлася «Уплыў камп'ютара на зрок».

«Юны даследчык вывучыў прычыны, чаму пагаршаецца зрок, і прапанаваў гімнастыку для захавання зроку. Апісаў тыя практыкаванні, якія яму дапамагаюць, і нават пракансультаваўся ў медыкаў», — расказала «Камсамольскай праўдзе» рэктар Мінскага абласнога інстытута развіцця адукацыі Святлана Сітнікая.

Цікава, што старэйшы сын Ірыны Абельскай, Дзмітрый, працуе доктарам-афтальмолагам аддзялення лазернай хірургіі ў Рэспубліканскім афтальмалагічным цэнтры.

У 2013 годзе мінскі вандроўнік і актывіст веларуху Аляксей Ландэрс за 100 дзён праехаў 11 краін Еўропы. У 2015-м ён выправіўся ў значна больш маштабную вандроўку.

Аляксей хоча праехаць праз Украіну, Румынію, Балгарыю, Турцыю, збочыць у Арменію, Грузію, Азербайджан, затым у Іран, Пакістан, Індыю, Непал і Кітай.

У падарожжы ён збіраецца знаёміць жыхароў іншых краін з Беларуссю, распаўдаць пра сваю краіну.

Па словах вандроўніка, родныя, якія не пабачаць яго паўтара года, безумоўна, хваляюцца. Але знаёмыя падтрымліваюць смелую ідэю Аляксея. Падтрымку ён мае і ад спонсараў, і нават ад беларускіх чыноўнікаў.

Едзе Аляксей на ровары вытворчасці мінскага «Мотавела» — не звычайным, а выпушчаным у адзіным экзэмпляры, сабраным спецыяльна для яго з замежных дэталей.

У вандроўку Аляксей бярэ 2,5 тысячы даляраў. «Мне спакойней, калі ёсць грошы на ежу. І калі падарожнічаеш на ровары, неабходна папаўняць калорыі: калі не есці, не піць дастаткова, можна нашкодзіць здароўю».

З сабой вандроўнік бярэ адзенне ў герметычных мяшках, красоўкі і кантакты веллабуток, сродкі гігіены і адмысловыя рушнікі, што хутка сохнуць, турыстычны матрац і партатыўную плітку, запчасткі для ровара, а таксама тэлефон, ноўтбук і камеру GoPro.

Уражаннямі ад вандроўкі Аляксей абячае дзяліцца ў сацсетках і на ўласным сайце.

Атрымаць візы для такога падарожжа няцяжка, сцвярджае Аляксей. Але пасольстваў многіх краін у Мінску проста няма, таму частку віз ён збіраецца атрымаць ужо ў дарозе.

Аляксандр Арсёнаў, фота з архіва Аляксея Ландэрса



Каханне і сэкс

Напісаць на яе грудзях — новы трэнд у інтэрнэце

Запосціць фота сяброўкі з тваім іменем на яе грудзях лічыцца дастаткова модным сярод падлеткаў. Там, дзе ёсць попыт, з'яўляецца і прапанова — цягам некалькіх гадоў за такую паслугу можна было заплаціць.

Прыватна так зарабляла многа дзяўчын, але спосабы аплаты былі не такімі зручнымі, ды і гарантыяў ніхто не даваў. Пакуль не з'явіўся сэрвіс Tittygram — прыклад таго, што любую распаўсюджаную практыку ў сацсетках можна манетызаваць.

Стваральнікі сайта максімальна спрацілі працэс: вы пакідаеце пошту, па-

жаданы тэкст і аплочваеце паслугу (10\$) — фота з дзявочымі грудзямі абяцаюць цягам гадзіны. У бізнэс-версіі вы можаце абраць і самую мадэль, абыдзецца гэта ў чатыры разы даражэй. Можна стаць і мадэлю — ад вас чакаюць сэлфі ў ніжняй бялізне, гарантуюць ананімнасць і прапаноўваюць заробак у сто даляраў у дзень.

Пра сэрвіс ужо напісалі Playboy, Buzzfeed, The Moscow Time і паказалі некаторыя расійскія каналы. Па словах уладальнікаў, замовы мноства. Скарысталася ціціграмкай нават расійскае аддзяленне Burger King.

Іван Шыла

Фотафакт



У кіёсках прадаюць шарыкі з беларускім арнамантам, вырабленыя ў Італіі

У кіёсках «Віцебскаблсаюздруку» прадаюцца паветраныя шарыкі белага і чырвонага колеру з беларускім арнамантам і яго расшыфраваннем. Што цікава, зробленыя шарыкі ажно ў Італіі, а ў Беларусь імпартуюцца брэсцкай кампаніяй.

Валярына Кустава і Васіль Дранько-Майсюк пабраліся шлюбам

Гэта адбылося 17 красавіка. Драматург і педагог Васіль Дранько-Майсюк і паэтка Валярына Кустава вядомыя ў грамадскіх і культурных колах. Кустава працуе вядучай на тэлеканале «Белсат».

Васіль Дранько-Майсюк, сын паэта Леаніда Дранько-Майсюка, надоечы прэзентаваў спектакль «Пясянр», галоўны герой яко-

га — Уладзімір Мулявін. Спектакль шырока паказваўся ў Расеі, быў паказаны і ў Беларусі.

Вяселле праходзіла ў вузкім коле сяброў, і публічна пра яго не паведамлялася. Таму выклікала шмат водгукаў і здзіўленняў. Сімвалічна ці не, але Валярына Кустава напярэдадні свайго вяселля неаднаразова лавіла вясельныя букеты.

Як піша сама Валярына на сваёй старонцы ў фэйсбуку: «26 лістапада, на дні нараджэння Караткевіча, адбылася наша першая спатканка, а ўжо сёння — мінуў афіцыйна тыдзень, як пётачка ў Ленінскім ЗАГСе ўрачыста і па-беларуску паведаміла, што мы — сям'я».

Вольга Гаранчык



У Чэхіі беларускім хакеістам будзе цяжка

Ад 1 да 17 мая ў Празе і Остраве пройдзе 79-ы чэмпіят свету па хакеі. Чэхія пераняла эстафету спаборніцтваў у Беларусі.

Год назад у Мінску беларусы паказалі вельмі прыстойны вынік, трапіўшы ў чвэрцьфінал. Маглі прайсці і далей, але шведы аказаліся больш спрактыкаванымі. Галоўнай прычынай такога поспеху беларусаў называецца натхненне ад гульні пры родных трыбунах, а таксама слабыя склады каманд суперніц, якія ў год Алімпіяды

Зайцы Боб (вялікі) і Бобэк (маленькі) — талісманы сёлетняга першынства.



даслалі не самых моцных гульцоў. Сёлета ў Чэхіі будзе цяжэй. Трывогу выклікаюць нават кантрольныя гульні, дзе беларусы цяпелі адну паразу за другой. А ў агульным заліку хакейнага «Еўравыкліку» занялі апошнія месца.

Адмовіліся прыехаць у склад зборнай і многія лідары каманды. Напрыклад, натуралізаваны канадзец Джэф Плат спаслаўся на вяселле. А нядаўнія фіналісты Кубка Гагарына ў складзе казан-

скага «Ак Барса» Канстанцін Кальцоў і Уладзімір Дзянісаў увогуле не растлумачылі сваю адсутнасць. Без такіх прызнаных майстроў нашым будзе цяжка. Некаторыя эксперты схіляюцца да меркавання, што галоўнай задачай беларусаў будзе не вылецець у ніжэйшы дывізіён.

Наша зборная будзе гуляць у Остраве, на самым усходзе Чэхіі. Сустрэчы будзе прымаць 10-тысячная «ČEZ-Арэна».

зп

Расклад матчаў зборнай Беларусі:

- 2 мая: Беларусь — Славенія (пачатак у 17:15)
- 3 мая: Беларусь — Славакія (17:15)
- 5 мая: Данія — Беларусь (17:15)
- 7 мая: ЗША — Беларусь (17:15)
- 9 мая: Беларусь — Расія (13:15)
- 11 мая: Фінляндыя — Беларусь (17:15)
- 12 мая: Нарвегія — Беларусь (13:15)

Ад 1 мая «Укантакце» знікне пірацкая музыка

Ці яна стане ліцэнзійнай, ці «Укантакце» не стане ніякай музыкі.

Расійскі антыпірацкі закон ад 1 мая пашырыцца не толькі на фільмы, але і на музыку, кнігі і праграмае забеспячэнне. Каб пазбегнуць блакіроўкі, музычны раздзел сацсеткі «Укантакце» могуць закрыць да заключэння дамоваў.

Пакуль «Раскамнадзор» прасіў не высоўваць прэтэнзій «Укантакце» адразу 1 мая. «Паглядзім, як кампанія будзе працаваць пасля 1 мая», — сказаў РБК гендиректар расійскай Асацыяцыі па абароне аўтарскіх правоў у інтэрнэце Алег Калеснік. Маўляў, вялікім кампаніям трэба больш часу, каб адаптавацца да законаў.

Са жніўня 2013 года ў Расіі быў прыняты закон, што дазваляў блакаваць сайты за нелегальны відэакантэнт — фільмы, серыялы і тэлеперадачы. З пірацкім відэа «Укантакце» больш-менш разабралася: сёння многія пірацкія відэа, загружаныя карыстальнікамі



сацсеткі, закрытыя для прагляду.

А што будзе з музыкай? З некаторымі праваўладальнікамі, магчыма, дамовіліся, але многія дагэтуль абвінавачваюць «Укантакце» ў пірацтве. Сацсетка, напрыклад, унесена ў «спіс 301» Гандлёвага прадстаўніцтва ЗША як адзін з найбуйнейшых парушальнікаў аўтарскага права. Менавіта праз парушэнні аўтарскага права ў раздзеле аўдыё праграма «Укантакце» для iPhone была выдаленая з AppStore у лютым 2014 года і вярнулася толькі ў ліпені — ужо без раздзела аўдыё.

Аляксандр Арсёнаў

Хутар Шаблі адмовіўся ад фэстаў да наступнага года

Гэтым летам на хутары Шаблі не пройдуць бітлоўскі фэст, «Вольнае паветра» ці «Дружба» — хутар будзе нават закрыты для арэнды.

«З хутарам усё добра, — кажа гаспадар падворка Уладзімір Шаблінскі. — Прычына закрыцця — будоўля дома. Надыйшоў час гэтым спакойна заняцца. Канфліктаў з пабочнымі арганізацыямі няма».

Па словах Шаблінскага, яго канцэртнае агенцтва мае планы на

летнія фэсты, не звязаныя з хутарам, у іх ліку — Міжнародны фестываль феерверкаў «Навальніца».

Хутар Шаблі ў Валожынскім раёне часта выступаў у якасці канцэртнай пляцоўкі і месца правядзення музычных фэстаў, быў адзначаны мясцовым выканкам за развіццё турызму. У 2013 годзе значна пацярпеў ад пажару. Новы дом будзе збудаваны на месцы згарэлага.

Аляксандр Арсёнаў



Будоўля на хутары «Шаблі».

Кіно

Найстрашнейшая пагроза

Мсціўцы: Эра Альтрона
Жанр: фантастыка, баявік, прыгоды

Рэжысёр: Джос Уідан
У ролях: Роберт Даўні-малодшы, Крыс Хемсварт, Крыс Эванс, Скарлет Эхансан, Марк Руфала, Джэрэмі Рэнер, Ааран Тэйлар-Джонсан, Элізабет Олсен, Джэймс Спейдэр, Сэмюэл Л. Джэксан
ЗША, 141 хв.
Адзнака: 8

Каманда Мсціўцаў — незалежная арганізацыя, якая абараняе чалавецтва, — падчас палявання на зламыснікаў з «Гідры» знаходзіць штучны інтэлект, замураваны ў камень. Каб «ажывіць» яго і скарыстаць у праекце «Альтрон», створаным для абароны Зямлі ад любых пагроз, вынаходнік Тоні Старк і навуковец Бэнер (Халк) з дапамогай робата Джарвіса запускаюць эксперымент. Так нараджаецца Альтрон — магутны штучны інтэлект. Нечакана ён вырашае, што галоўнай пагрозай для Зямлі з'яўляецца само чалавецтва. Толькі аб'яднаўшыся і падключыўшы ўсе магчымыя сілы, Мсціўцы змогуць распачаць бітву з Альтронам, каб выратаваць людзей ад знішчэння.

Адзінаццаты фільм кінематографічнага сусвету Marvel засна-

ваны на аднайменных коміксах і з'яўляецца сіквэлам «Мсціўцаў» (2012). Да ўжо вядомай каманды (Жалезны чалавек (сапраўднае імя — Тоні Старк), Капітан Амерыка (Стыў Роджарс), Халк (Брус Бэнер), Сакалінае вока (Клінт Бартан), Чорная ўдава (Наташа Романаф)) на чале з Нікам Ф'юры далучаюцца мутанты Пётра (Ртуць) і Ванда (Чырвоная вядзьмарка) Максімаф. Іх ролі выканалі Элізабет Олсен і Ааран Тэйлар-Джонсан, якія для падрыхтоўкі прачыталі ўсе нумары комікса «Marvel Ultimates», дзе фігуравалі іх персанажы. Сюжэт стужкі адыходзіць ад падзей, прапанаваных у коміксе «Эра Альтрона» 2013-га года: там Альтрон быў стварэннем доктара Піма (Чалавек-мурашка). У фільме ён створаны вынаходнікам Тоні Старкам.

Ролю галоўнага злодзея Альтрона выканаў Джэймс Спейдэр, які быў абраны з-за яго «гіпнатычнага голасу, які можа быць страшна спакойным і пераканаўчым і ў той жа час простым і смешным», па вызначэнні рэжысёра Джоса Уідана.

Здымкі фільма адбываліся ў Паўднёвай Афрыцы, Вялікабрытаніі, Італіі і Паўд-



нёвай Карэі. На здымках эпізодаў у Сеуле былі скарыстаныя ўнікальныя дроны і машыны на дыстанцыйным кіраванні, якія дазволілі здымаць сцэны з неверагодных ракурсаў, не даступных ні аператарам, ні верталётам. Прадзюсары запрасілі карэйскіх спецыялістаў па пілатаванні дронаў і дыстанцыйных аўтагонках Пака Мін Ке і Ментру Па.

Захапляльны сюжэт, відовішчасць і гумар заўжды адрознівалі фільмы студыі Marvel, і новыя «Мсціўцы» не выключэнне. Стужка спадабаецца аматарам экшну і фантастыкі.

Настасся Уласава

Старым дрэвам не месца на могілках

Добры дзень, Валера Гапееў!
З цікавасцю і надзеяй пачаў чытаць Ваш допіс у «Нашай Ніве» за 25 сакавіка. З цікавасцю, бо, па-першае, Ваша прозвішча мне знаёмае, хаця, на жаль, памяць не ўтрымала, каму яно належала, аднак некалі ведаў аднаго чалавека з такім прозвішчам. Па-другое, Івацэвічы — мая малая радзіма.
Я нарадзіўся і вырас у вёсцы Кушняры ў 1938 годзе, дзе і закончыў пачатковую школу, а 5 і 6 класы — у Падстарыні, сямігодку — у новабудаванай Сенькавіцкай сямігодцы.

Незразумела толькі, чаму так яе назвалі, бо яна бліжэйшая (на ўскрайку) да вёскі Кушняры, чым Сенькавічы. Цяпер, праўда, тыя вёскі злучыліся, а школу тую зачынілі праз недахоп вучняў. А сярэдняю школу ў 1955 годзе я заканчваў у Івацэвічах, на жаль, ужо рускамоўную. Праўда, ніхто з нас у той час нікай трагедыі ў тым не бачыў, хутчэй нават наадварот: як-нікак мы рабіліся «гарадскімі».
Гэта ўступ. Цяпер пра Ваш допіс. Адразу адзначу, што я крыху расчараваўся, што Вы не івацэвіцкі, а рагачоўскі: Вы —



усходнік, а я — заходнік, а гэта нешта ды значыць. Вось толькі адзін прыклад. Пасля заканчэння факультэта журналістыкі БДУ ў 1968 годзе я быў накіраваны ў Горкі Магілёўскай вобласці. І якое ж было маё здзіўленне, калі ў рэдакцыю раёнкі прыйшоў ліст, што ў нейкай вёсцы разваліўся

адзіны калодзеж, і людзі павінны хадзіць па ваду ў рэчку, а сельсавет не рамантуе таго калодзежа. Паўтаруся: для мяне гэта было не толькі здзіўна, але і дзіка, бо ў маёй роднай вёсцы калодзежы былі амаль на кожным сялянскім падворку, зрэдку на ўскрайку вуліцы на 2—3 двары, прычым людзі самі

іх капалі, а тут — адзін на вёску.
Не ведаю, праўда, дзе малая радзіма Вашых бацькоў, як даўно Вы жыхар Івацэвічаў. Дык вось, з загалоўка ніяк нельга зразумець, пра што допіс. Першая ўзнятая тэма — крыўда і боль пра лёс беларускай мовы, беларускасці наогул у краіне пад назвай Беларусь. Гэта было б смешна, калі б не было так дзіка: паспрабуйце ўявіць Францыю без французскай мовы, Польшчу — без польскай. Цалкам падзяляю Вашу трывогу і боль, спадар Валер Гапееў.
Авось наконт другой тэмы, узнятай у Вашым допісе, яна і вынесена ў загалолак, я ка-тэ-га-рыч-на з Вамі не згодны. І вельмі здзіўляе, што могілцы з дрэвамі Вы называеце Раем, а без дрэў — Пусткай. Можна ганарыцца дубам, якім упрыгожаны допіс, але калі б ён не рос на могілках. Але ж спусціцеся на зямлю і ўявіце: колькі надмагільных помнікаў ён раструнчыць, знішчыўшы памяць пра тых, хто там пахаваны. Некаторыя, вядома, будуць адноўлены, на што пойдучы немалыя грошы, грошы, з якіх Вы няўдала і не да месца іранізуеце, бо без іх (а іх у

большасці катастрофічна не хапае). А многія, упэўнены, і не будуць адноўлены альбо з-за недахопу тых жа грошай, альбо з-за таго, што і нашчадкаў ці проста родзічаў не засталася. Значыць, і памяць пра многіх рана ці позна раструнчыць пад сабой той дуб-асілак, які аджывае сваё. І я цалкам падтрымліваю думку, што высакарослым дрэвам не месца на могілках.
Ну, а каб на могілках вецер не гуляў, дык садзіце там кусты бэзу ці яшчэ што...
...Нядаўна быў на могілках у маёй роднай вёсцы, дзе пахаваны мае продкі, многія родзічы і проста знаёмыя вяскоўцы. І там растуць велізарныя дрэвы, некаторыя ўжо сухія. І з трывогай думаў, чаму нікому няма справы, каб прыбраць тыя дрэвы. І нават уямяць не мог, што знойдзецца адукаваны чалавек, які будзе так шчыра абараняць тыя дрэвы, параўноўваючы нават з раем...
Высакарослым дрэвам месца ў лесе ці ў парку, але ніяк не на могілках.
З павагай, Вячаслаў Дашкевіч, Старыя Дарогі

Майго дзеда таксама расстралялі

Добры дзень, спн. Ганна Севярынец!
Уразіла Вашае апавяданне ў «Нашай Ніве» ад 15 красавіка. Я адчуваю тое ж самае!
Мой дзед з тых хлопцаў. Яго не расстралялі ў ноч 29 кастрычніка, але выслалі на Калыму разам з Грахоўскім, Астапенкам, Дарожным, Хадыкам, Звонакам ды іншымі. На жаль, ён не вярнуўся. Збег адтуль і знік назаўсёды.

Я часта бываю на тых вуліцах у цэнтры, дзе і цяпер стаіць Педінстытут, каля месца былога Дома пісьменніка, насупраць КДБ. Я адчуваю боль і жаданне ўбачыць іх усіх хоць на хвіліну. І я добра ведаю, што яны не паелі...
Дзякуй, Ганна!
З павагай, Таццяна Навасельская (Клопава), унучка пісьменніка Сяргея Знаёмага (Клопава)

«Я не перадавала У.Крукоўскаму права на выкарыстанне гэтага твора»

Апошнім часам у інфармацыйнай прасторы з’явілася паведамленне, што «Уладзімір Крукоўскі разам са сваімі калегамі рыхтуе адмысловы альбом «1000 і 1 Пагоня».
Даводжу да ведама ўсіх зацікаўленых асобаў, што складальнікам альбома «1000 і 1 Пагоня» з’яўляецца мой муж Міхась Чарняўскі.
Заяўляю, што я, як спадкаемца яго інтэлектуальнай уласнасці, не перадавала У.Крукоўскаму ні ў вусным, ні ў пісьмовым выглядзе права на выкарыстанне гэтага твора і не даручала яму рыхтаваць памянаны альбом да выдання.
Папярэджваю пра недапушчальнасць выкарыстання без майго дазволу альбома «1000 і 1 Пагоня».

Святлана Чарняўская, Мінск

У нумары за 15 красавіка выйшла інтэрв’ю са мной: «Заснавальнік парталіtkritika.by: Я б і краіну перайменаваў, бо слова «Русь» сябе дыскрэдытавала». Прыемна. Карэспандэнт Улад Шывадовіч досыць правільна перадаў сутнасць фрагментаў працяглай гутаркі. Аднак рэдактарская ўстаўка псуе ўражанне ад інтэрв’ю: «Аляксандр Новікаў ... ваяваў з «нацыяналістамі»,

вінаваціў у графаманстве нават Бураўкіна з Барадуліным».
Запэўніваю вас, што ні першага, ні другога я не рабіў і гэтая інфармацыя не адпавядае рэчаіснасці. «Выказваць сваё меркаванне» і «ваяваць» — гэта рознае.

З павагай, Аляксандр Новікаў, кіраўнік літаратурнага партала «ЛітКрытыка.бай».

Прыватныя абвесткі

Шукаю падпрацоўку ў Мінску. Графік 2 раз 2. Маю вопыт працы з ТТН у галіне гандлю прадуктамі. biazmikaleh@gmail.com, (029)103-83-35 Velcom, (029) 873-55-70 МТС. Мікалай
Дзённую працу па дамове падраду шукае 47-гадовы мінчук. Па «кніжцы» працуюч

праз две. Кідаць працу не збіраюся. Досвед у вытворчасці, складскай гаспадарцы, інш. Дзмітрый, +375 29 191 53 31, mr.zmitser@mail.ru
Прадам кнігі «Палітычная гісторыя незалежнай Беларусі», «Архівы БНР» том 1, кнігі 1 і 2, падшыўку «Нашай Нівы» з 21 лістапада 2004 да апошняга нумара. PavelDziusekau@gmail.com

Ад рэдактара

Паведамляйце ў «Нашу Ніву» пра ўсе цікавыя ці, наадварот, абуральныя факты.
У большасці выпадкаў публікацыя ў незалежнай газеце аўтаматычна прыводзіць да выпраўлення сітуацыі. Але для гэтага ў Вашым паведамленні мусіць быць канкрэтыка, а Вашы нараканні павінны быць законнымі і справядлівымі.
Пішыце, як Вам зручна: на электронную пошту, у скайп, пісьмом ці праз форму на сайце NN.BY.

Наш адрас: а/с 537, 220050 Мінск.

e-mail: nn@nn.by. Факс: (017) 284-73-29 Skype: nashaniva

Не пі вадзічкі, бо станеш немаведама кім

Не больш за месяц адпрацаваў гэты фільтр грубай ачысткі вады ў адной з кватэр дома №29 па вуліцы Партызанскай, што ў гарадскім пасёлку Свіслач Пухавіцкага раёна (Мінская вобласць). Цяпер яго пакрывае тоўсты слой цёмнага тлустага смярдзючага рэчыва, якое ўтрымлівалася (увага!) у пітнай вадзе.
Гэтай праблеме не адзін год, і яна існуе ў аднабачковых адносінах. Філіял «Дружны» УП «Жылцепасервіс» Пухавіцкага раёна пастаўляе ў кватэры жыхароў пасёлка сумнеўную вадкасць, але бярэ за яе плату як за якасную ваду. Звароты грамадзян справы не вырашаюць. Як кажуць, «адпаведнасць санітарным нормам і дзяржаўнаму стандарту СТБ-1188-99». Вада пітная? — Не, не чулі...

Сяргей Зінін



Не адракаймася спадчыны Вялікага Княства Літоўскага!

Гутарка з Алесем Краўцэвічам «Ліцвінства — выдумка ворагаў» («НН» за 18 сакавіка) падштурхнула мяне напісаць аб некаторых пытаннях, звязаных з гісторыяй Вялікага Княства. Нашы спрэчкі з летувісамі за спадчыну Вялікага Княства маюць свае паралелі. Прыкладам могуць быць рознагалосці грузінаў і абхазаў вакол Абхазскага царства. Гэтая дзяржава існавала з VIII па XII стагоддзе. Нашчадкам абхазскіх цароў была легендарная царыца Тамара, пры якой грузінская дзяржаўнасць і культура дасягнулі найвышэйшага росквіту. Дастаткова згадаць Руставелі. Зразумела, грузіны і абхазы робяць з гэтага факта супрацьлеглыя высновы. Грузіны сцвярджаюць, што Абхазія заўжды была часткай Грузіі і ўвогуле старажытныя абхазы — грузінскае племя, а продкі сучасных «апсуа» — саманазва абхазаў — прыйшлі толькі ў Новы час. Праблема

ўскладняецца яшчэ і тым, што ў візантыйскіх і славянскіх сярэднявечных крыніцах грузіны называюцца абхазамі.
Можна прывесці і спрэчкі балгар і македонцаў аб імперыі цара Самуіла. Бацька Самуіла Нікола быў комітам — намеснікам балгарскага цара Пятра (927—97) у цяперашняй сталіцы Балгарыі Сафіі (тады Срэдэц) і быў родзічам правячай дынастыі Крумаў. Маці яго, як лічыцца, была армянкай. Яго асоба і дзяржава з’яўляюцца прадметам гарачых спрэчак у македонскай і балгарскай гістарыяграфіі. Македонцы настойліва сцвярджаюць, што дзяржава Самуіла, нягледзячы на яе сувязі з Першым Балгарскім царствам, была па сутнасці новай Македонскай імперыяй. Балгары не хочуць адмаўляцца ад цара Самуіла, якога лічаць сваім нацыянальным героем. Яго імем названы вёскі, стадыёны і нават так

званы «нос» цара Самуіла на востраве Лівінгстона ў Антарктыцы. Там у свой час працавала балгарская экспедыцыя і дала назвы ў гонар сваіх герояў і класікаў. Вось у каго нам бы павучыцца патрыятызму!
Што нам даюць прыведзеныя паралелі? Трэба сказаць, што мы ў лепшым становішчы, чым македонцы ці абхазы. Афіцыйнай мовай Абхазскага царства была грузінская, а сталіцай — Кутаісі, горад у Заходняй Грузіі. Прэтэнзіі сучасных македонцаў на спадчыну Аляксандра Вялікага яшчэ больш спрэчныя. Мы ж можам смела сцвярджаць, што наш народ існаваў яшчэ да Літвы, што дзяржаўнай у ВКЛ была менавіта наша мова і, з пэўнымі падставамі, што першай яго сталіцай быў наш старажытны Наваградак. Таму не варта адмаўляцца ад ліцвінскай спадчыны!
Вацлаў Шаблінскі, Мінск

У 41 год нечакана памёр паэт Ярыла Пшанічны

Ён адправіўся наведаць магілы продкаў і сам застаўся побач з імі.

У музычных колах яго ведалі як Вову Банкера, у паэтычных — як Ярылу Пшанічнага. Быў графікам, перформерам. Удзельнічаў у анархісцкім руху.

Ён адправіўся на выхадных перад Радаўніцай у пасёлак Нарач наведаць магілы бабулі і дзядулі. Там 19 красавіка раптоўна і памёр. Мяркуюцца, што прычынай смерці стаў адрыў тромба.

«Не ўкладваецца ў галаве, што Вовы Банько болыш няма. У Во-вы было шмат ідэяў, звязаных з му-зыкай, літаратурай, графікай і пер-формансам. Думаў пра новую кнігу, расказваў пра сваю працу, звязаную са спадарожнікамі, хваліў сваю дач-ку, якая займаецца жывапісам, і хацеў, каб яна занялася камп’ютарным ды-зайнам. Я вельмі ўдзячны лёсу, што мнесустраўся ў жыцці такі светлы ча-лавек», — прыгадвае сябра і сяменнік Зміцер Вішнеў.

Уладзімір Банько граў у складзе музычных праектаў Karaoke Vomit, Roomdark, «Барадаты Грынвіч», «Князь Мышкін».

Можна папярэдзіць

Тромб — гэта згустак крыві, які можа закупорыць сасуд, парушыўшы працэс крывацёку. Тромб можа дайсці да сасудаў сэрца альбо мозга, што становіцца прычынай інфаркту альбо інсульту. Альбо нават прыводзіць да смерці.

Рызыка ўтварэння тромба ў сасудах рэзка павышаецца ў тых, каму за 65 гадоў, хто мае праблемы з лішняй вагой, хто паліць і мала рухаецца. Часта тромбы ўтвараюцца пасля фізічнай нагрузкі, траўмы нагі ці рукі альбо аперацыі.

Каб пазбегнуць цяжкіх наступстваў, трэба больш спажываць садавіны, гародніны, зеляніны, ягад; прадукты з каліем (брокалі, шпінат, брусніцы, цытрусавыя) і кальцыем (малочныя прадукты). Трэба весці актыўны лад жыцця: занятыя спортам, штодзённыя прагулкі па некалькі кіламетраў.

Пры лячэнні тромбы могуць рассмоктацца. Не трэба ўсё пакідаць на самацёк.

Ад тромба, між іншым, летась памерлі Дзмітрый Баранаў, прадзюсар спявачкі Алены Ланской, музыка Зміцер Сідаровіч.



З СЯНЧЫНЬСКАГА

«Упершыню я ўбачыў яго ў 2008-м, тады ўжо ў тусоўцы гурту «Князь Мышкін», калі ён чытаў свае вершы «Пра прэзідэнта і гнілую бульбу». Я заўжды ўспрымаў яго як надта дарос-лага, саліднага дзядзьку з такім пралетарскім прыжмурам у по-

глядзе. І з самабытным тален-там і стылем. Цяпер я прыгад-ваю, што ў брашуры «Ды-джэй адраджэння», якую мне ў 1997-м уручыў з аўтографам Севяры-нец, сярод кантактаў «правільных музыкаў» быў і яго гурт «Барада-ты Грынвіч». У 2009-м я запрасіў

Новая расстрэльная справа

30-гадовы мужчына за адну ноч «заваліў» траіх аднавяскоўцаў.

Упраўленнем Следчага камітэта па Мінскай вобласці завершана расследаванне крымінальнай спра-вы супраць 30-гадовага Сяргея Х. Акрамя забойства, яго вінавацяць у крадзяжы і падпале.

1 лістапада 2014 па выкліку ў вё-ску Мачулішчы Мінскага раё-на выехалі пажарныя. Гарэў пры-ватны дом. Як польша збілі, у хаце знайшлі целы мужчыны і жанчы-ны. Са слядамі гвалтоўнай смерці. Па біялагічных слядах эксперты выйшлі на след падазраванага. У свае 30 Сяргей Х. быў неаднаразо-ва судзімы за маёмасныя злачын-ствы. І ў той час знаходзіўся пад прэвентыўным наглядам. Але адра-зу яго не ўдалося затрымаць: аб’явілі ў вышук. Калі ж мужчына трапіўся ў рукі аператывнікаў, раскрылася і яшчэ некалькі злачынстваў той лістападаўскай ночы.

Сяргей выпіваў у знаёмай па-ры. Але пасля некалькіх шклянак паспрачаліся. Госьць некалькі разоў парнуў нажом 49-гадовага гаспада-ра, а затым накінуўся на яго 48-га-довую сужыцельку. Агулам на пару прыйшлося больш за дваццаць на-жавых удараў. А каб схаваць сляды забойстваў, падпаліў дом. Праўда, падпал не застаўся незаўважным: сведкам стаў іншы высковец, Сяр-гей Х. напаў на мужчыну і ўкінуў яго ў бетонную двухметровую яму. Той атрымаў пашкоджанні, ад якіх у выніку і памёр у бальніцы.

Ужо падчас расследавання след-чыя раскрылі крадзеж, які падазра-ваны здзейсніў напярэдадні забой-ства. Праз акно ён залез у лецішча, адкуль сцягнуў мабільнік і грошы.

Сяргея Х. абвінавацілі па пяці ар-тыкулах Крымінальнага кодэкса. Са-мае жорсткае пакаранне, якое пагра-жае, расстрэл — за трайнае забойства.

Ён знаходзіцца пад вартай. Ма-тэрыялы справы накіраваны ў суд.

Кастусь Матушыч

«Быў адзін начальнік у Барысаве, які не крадзе, — і таго пасадзілі»

Экс-кіраўнік «Барысаўдрэва» ўжо сёлета выйдзе на свабоду.

Судовая калегія па крымі-нальных справах Вярхоўнага су-да змяніла прысуд Уладзіміру Мальцаву. Дзеянні былога ге-неральнага дырэктара судом былі перакваліфікаваны на больш мяккія.

З прысуду выключана ўказанне на нанясенне дзеяннямі Мальцава цяжкіх наступстваў у выглядзе шко-ды ААТ «Барысаўдрэў» у асабліва буйным памеры. На падставе гэ-тага яму прызначана пакаранне ў выглядзе 2,5 года калоніі без штрафу, але з пазбаўленнем пра-ва займаць кіраўнічыя пасады на тры гады.

Адменены прысуд у частцы вы-платы Мальцавым 1,9 мільярда

рублёў шкоды «Барысаўдрэву» і дзяржмыта 95 мільёнаў рублёў.

У дадатак, яму скасілі яш-чэ тэрмін зняволення на год па амністыі да 70-годдзя вызвалення Беларусі. І на свабоду ён павінен выйсці ўжо праз 4 месяцы. Але да яго могуць прымяніць яшчэ і май-скую амністыю: тады ён будзе дома ў маі-чэрвені. З яго маёмасці зня-ты арышт.

Крымінальную справу на Уладзіміра Мальцава распачалі ў сакавіку 2014. Яго абвінавацілі ў злоўжыванні службовымі паўнамоцтвамі падчас выканання дзяржпраграмы па мадэрнізацыі «Барысаўдрэва». У снежні яго асудзілі на тры гады з канфіскацыяй маёмасці і выпла-тай вялізных кампенсацый.

Між іншым, у Барысаве Уладзіміра Мальцава многія шкадуюць. Маўляў, добры чала-

Сцісла

Завербаваў мінчанку для прастытуцыі ў Аўстраліі

Беларуса з аўстралійскім пашпартам затрымалі ў Мінску ў канцы 2014 года. У 41-гадовага мужчыны пры сабе знайшлі 1,93 грама какаіну і разавую дозу гапшышу. Цяпер у Следчым камітэце паведамілі, што выявілася датычнасць грамадзяніна Аўстраліі да злачынстваў у сферы арганізацыі паслуг сэксуальнага характару. Ён утаварыў 22-гадовую мінчанку займацца прастытуцыяй пад яго заступніцтвам і кантролем, кліентаў пры гэтым шукаў выключна з ліку сваіх знаёмых. Мужчына зарэгістраваў з дзяўчынай фіктыўны шлюб, каб вывезці яе ў Аўстралію, дзе яна працягвала б займацца прастытуцыяй пад яго кантролем.

Уладзіміра пачытаць вершы ў фальварак «Добрыя мыслі»: ён быў проста цудоўны, зрываў апладысменты. Апошні раз мы бачыліся восенню, калі ўтраіх з Навушэвічам імправізавалі ў Па-лацы мастацтваў. Тады Уладзімір прыйшоў з жонкай і дарослай дач-кой... На жаль. Думаю, ён мог бы яшчэ шмат зрабіць, напісаць ме-муары пра жыццё беларускага му-зычнага андэграўнду 1990-х», — дзеліцца ўспамінамі пра прыяцеля гісторык музыкі Антон Дзянісаў.

Пахавалі Уладзіміра 21 красавіка на Нарачы, побач з магіламі продкаў.

Сяргей Макарэвіч



ТУЛІВ

век, якога зрабілі крайнім. Нават з’явілася прымаўка: «Быў адзін начальнік у Барысаве, які не крадзе, — і таго пасадзілі».

СМ

Вышук



Прапапоўвалі «алмазы»
Мужчыны на фота прадавалі намібійскія ал-мазы. Яны бралі грошы ў доверлівых людзей на каштоўныя камяні, а ў выніку не выконвалі дамовы. Называліся былымі супрацоўнікамі консульства Беларусі ў Намібіі. Па такой схеме працавалі з 2011 па 2014. Калі вы пацярпелі ад людзей на фота, звяртайцеся ў Следчы камітэт на (017) 389-50-02.



Беларусь і ўбачыла толькі папалішча, звярнулася ў міліцыю. Падазраванага затрымалі: гэта 18-гадовы наркаман. Ён паведаміў, што замову на падпал атрымаў праз інтэрнэт ад невядомага. За працу яму паабяцалі 600 даляраў. Расследаванне працягваецца.

2-гадовая дачка згарэла, пакуль мама хадзіла па ваду

Раніцай 23 красавіка адбыўся пажар у вёсцы Заполле Калінкавіцкага раёна. Гарэў прыватны дом. На момант узнікнення пажару двухгадовая дачка гаспадыні знаходзілася дома адна, сама 25-гадовая мама ў гэты час пайшла па ваду да калодзежа. Дзяўчынка памерла ў рэанімацыі з апёкамі 1, 2, 3 ступені (40% цела). Прычына пажару высвятляецца.

КМ

Якімі былі апошнія дні айца Аляксандра Надсана.

«Яго жыццё было шэдэўрам. Айцец меў проста залаты до-тык: за што ні браўся — паўсюль поспех. У навуку пойдзе — адкрыцці там зробіць. У грамад-скае жыццё — створыць магут-ную арганізацыю. Бібліятэку за-кладзе — ды якую! І грошай яшчэ назбірае на яе па ўсім свеце. Ураж-вае рэакцыя людзей — яны тэле-фануюць і плачуць. Нават тыя, хто не ведаў айца блізка. Нібы нейкая духоўная эра скончыла-ся», — кажа Караліна Мацкевіч, лонданская беларуска.

Айцец Надсан быў не проста царкоўным іерархам. Ён быў сапраўдным беларускім Далай-Ламам, апорай для беларускіх душаў па ўсім свеце. Ён умеў напаўняць душы святлом. І на-ват у сваім сконе айцец Надсан захаваў святую светліну.

Айцец пачаў слабець паўгода таму. Адкрыліся болі ў жываце, якія не давалі спаць, ён амаль перастаў есці і пачаў імкліва губляць вагу. Медыцынскія абследаванні не давалі пэўнага ад-казу. Анкалогія не пацвердзілася, а ныркаявая недастатковасць, што адкрылася ў апошнія дні, была, кажуць блізкія, «хутчэй вынікам, а не прычынай».

Доктар-беларус Андрэй Мац-ко, які жыве ў Лондане, казаў: было ўражанне, што айцец сам вырашыў пайсці. І цягам апошніх месяцаў проста згасалі адна за адной сістэмы жыццядзейнасці арганізма.

У апошнія тыдні ён ужо ма-ла валодаў цэлам, не мог нават утрымаць асадку, каб падпісаць госцю сваю кніжку (ля яго ложка ляжаў стосік асобнікаў ле-ташняга кнігазбораўскага вы-дання, якім ён надта цешыўся). Але галаву меў надзвычай ясную. «Ён раскадваў увесь час, — згад-вае спадарыня Мацкевіч. — Пра сваё дзяцінства, пра юнацтва, пра даваенныя часы. Глядзеў старыя фота і дасканала помніў, дзе на іх хто і як чый лёс склаўся. Ён усіх помніў.

Што яшчэ здзіўляла: калі да яго хтосьці прыходзіў, ён вельмі падра-бязна распытваў госця пра сваякоў, дзяцей. Як каго зваць, дзе хто жы-ве. Відаць, гэта быў яго спосаб тры-маць сувязь са светам людзей».

«Жыву невядома навошта», «ляжу тут як калода» — такія адказы найчасцей чулі тыя, хто пытаў айца Аляксандра пра здароўе. На думках пра ўласныя скон ён стараўся ўвагі не ак-цэнтаваць, а як заходзіла гавор-ка — ставіўся са светлым гума-рам. Спадарыня Мацкевіч згад-вае, як айцец Аляксандр, лежа-чы ў бальнічным ложку, спяваў ёй жорсткі расейскі раманс:

Друзья, прощайте, умираю.
Не я, а люди говорят.
Пальто и брюки оставляю
И две рубашки без заплат.

Імёны гэтыя завешаю
Продать на рынке, а потом
Зайти в трактир, напиться чаю
И посетить питейный дом.

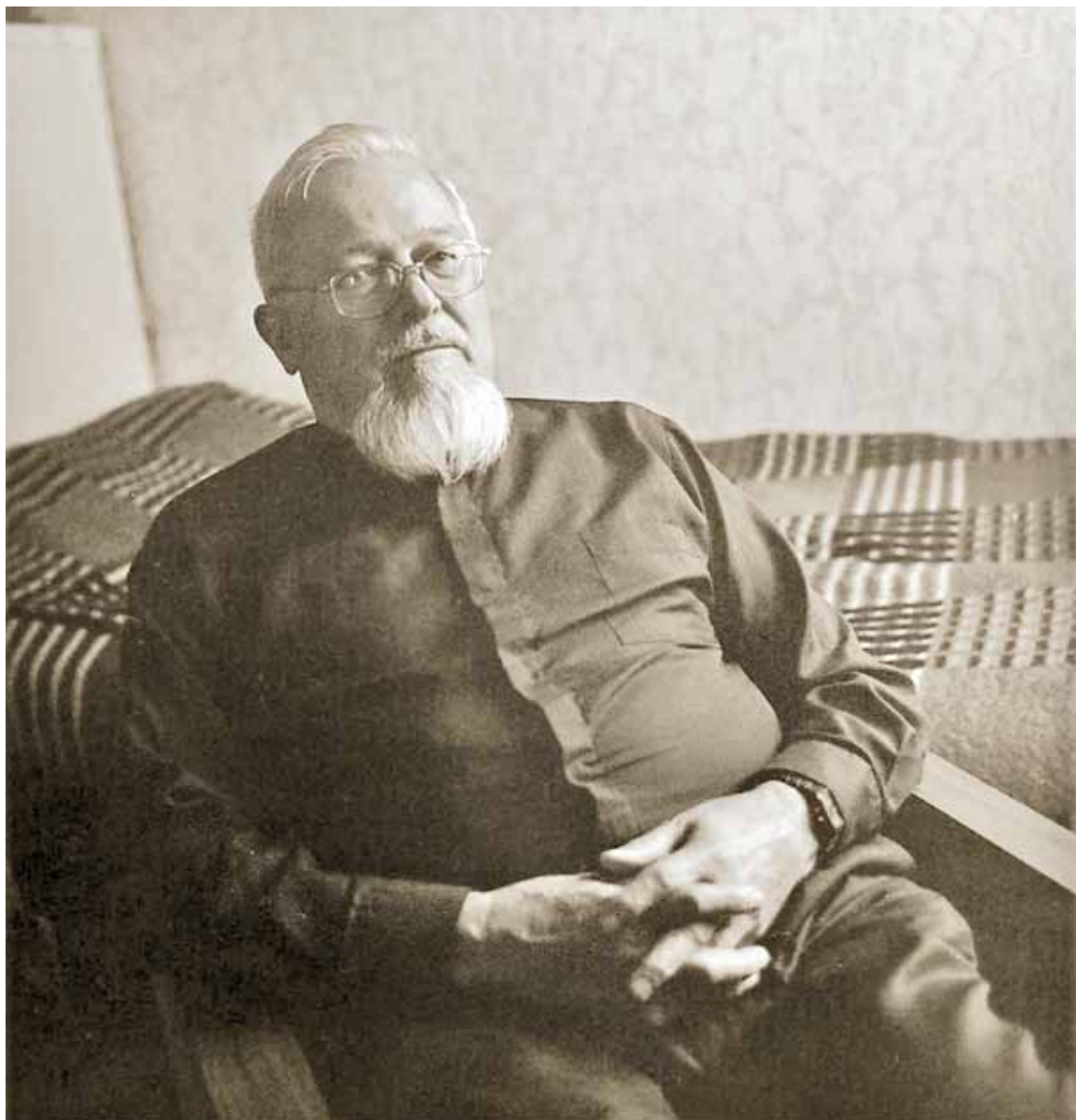
Дайшоўшы да «піцейнаго дома», ён далей не мог спяваць: спыняўся і рагатаў.

Але ў апошнія дні, калі ста-ла зусім цяжка, маліўся пра смерць.

«Яму было вельмі няёмка, што яго даглядаюць. Ён увесь час выбачаўся. Хоць сам усё жыц-цё служыў людзям», — згадвае Караліна Мацкевіч.

Апошні раз яго экстранна забралі ў бальніцу ў панядзелак,

«Я зрабіў што мог, далей вы старайцеся»



Аляксандр Надсан

сапраўднае імя Аляксандр Антонавіч Бочка (8 жніўня 1926, Гарадзея — 15 красавіка 2015, Лондан) — беларускі грэка-каталіцкі святар, апостальскі візітатар для беларусаў-каталікоў у замежжы.

Нарадзіўся ў сям'і настаўнікаў. Падчас нацысцкай акупацыі вучыўся ў настаўніцкай семінарыі ў Нясвіжы (скончыў у 1943). Скончыў курсы кіраўнікоў Саюза беларускай моладзі ў Альберціне, мінскую афіцэрскую школу Беларускай краёвай абароны.

З 1944 года — на эміграцыі. Удзельнік Руху Супраціўлення ў Францыі. Ваяваў у Польскім корпусе генерала Андэрс, паранены ў бітве пад Монтэ-Касіна (Італія).

З 1946 жыве ў Вялікабрытаніі. Выпускнік матэматычнага факультэта Лонданскага ўніверсітэта (1953). Стваральнік, кіраўнік (1951—53) Згуртавання беларусаў Вялікай Брытаніі. Магістр багаслоўя Грэчаскай калегіі ў Рыме (1953—58). У 1958 годзе прыняў святарства.

Дырэктар школы-інтэрната імя Кірылы Тураўскага пры Беларускай каталіцкай місіі (1966—75). Заснавальнік і кіраўнік бібліятэкі імя Францішка Скарыны ў Лондане (з 1971). Старшыня Беларускага камітэта дапамогі ахвярам радыяцыі ў Вялікабрытаніі (з 1989). Ганаровы доктар Еўрапейскага гуманітарнага ўніверсітэта (Вільня).

Пераклад з грэчаскай і царкоўнаславянскай моў на беларускую значную частку ўсходніх літургічных тэкстаў. Аўтар больш чым 250 навуковых публікацый, кніг па гісторыі Беларусі і гісторыі беларускага хрысціянства XX ст., малітоўніка «Госпаду памолімся» (2002), які з'яўляецца афіцыйным тэкстам набажэнства Беларускай грэка-каталіцкай царквы. Вызначны год выдання «Малой падарожнай кніжкі» Скарыны (1522), а таксама расчытаў і ўвёў у навуковы ўжытак аль-кітабы беларускіх татараў. Ведаў 9 моў.

13 красавіка. Назоўтра айцу стала трохі лепей. І ў гэтыя апошнія дні яго наведвала мноства людзей. Не толькі беларусаў, але і англічан, з якімі ён быў блізкі: Джым Дынглі, Арнольд Макмілін...

У сераду ўвечары яго блізкім у Марыян Хаўз пазванілі са шпіталю і сказалі, што айцу тэрмінова бу-дуць рабіць аперацыю на нырках. Сябры адразу ж выехалі да яго, але не паспелі. Айцец Надсан сканаў пасля аперацыі, у 22:20.

Ён быў у прытомнасці. І да апошняй хвіліны побач з ім была медсястра, 30-гадовая ірландка. Яна трымала айца за руку, каб яму не было самотна. Надсан сказаў ёй, што ён каталік. Яна таксама ака-злася каталічкай. Яны проста гаварылі.

«У гэтыя апошнія месяцы айцец Аляксандр пастаянна падсумоўваў сваё жыццё, — расказвае тэ-лаг Ірына Дубянецкая. — Казаў: расчараванняў было больш, як удачаў. Але да людзей усё адно трэба ставіцца па-добраму. Айцец вельмі ганарыўся тым, што двух святароў выгадаваў, ганарыўся ўсімі намі — сваімі студэнтамі, «сваімі» людзьмі.

Працай, якая яго трымала, быў пераклад Кнігі псалмоў. Ён пачаў яе ў 2012-м, і даўно ўсё было га-това, але, як смяяўся сам айцец Аляксандр, «лепшае — вораг до-брага». Ён увесь час іх правіў, паляпшаў, змяняў, пасля шкадаваў, што змяніў, адмяняў тыя змены. Перастаў працаваць з Псалмамі толькі ў канцы 2014-га — калі ўжо не мог сядзець за камп'ютарам».

Нават паміраючы,
ён свяціўся знутры
асаблівым святлом.



СЕРГЕЙ ШУЛА

Цяпер Кніга псалмоў у перакладзе айца Аляксандра будзе рыхтаваць-ца да выдання.

Ці даў айцец Надсан, беларус №1 на замежжы, як назвала яго Ірына Дубянецкая, нейкі наказ сваім наступнікам? «Я вельмі хацела, каб гэты наказ быў, — успамінае спадарыня Мацкевіч. — І таму сама ў яго спытала кан-крэтна: як быць з бібліятэкай? Ён адказаў: я зрабіў што мог, да-лей вы старайцеся. Гэтыя яго сло-вы можна пашырыць на ўсе сфе-ры беларускага жыцця».

У Вялікабрытаніі трохі інакшая, чым у Беларусі, традыцыя пахаван-ня. Там пакойніка не трымаюць до-

ма, таму і хаваюць не на трэці дзень, а праз тыдзень ці два. Цэла айца Аляксандра пахавалі 29 красавіка на старых могілках Святога Пан-крата ва Усходнім Фінчлі, недалё-ка ад беларускага цэнтра Марыян Хаўз. Цуд — недалёка ад «белару-скай вёскі», дзе спачывае Чэслаў Сіповіч, іншыя святары і эмігранты, знайшлося вольнае месца.

Яшчэ адзін цуд, які падарыў лёс айцу Надсану ў апошні ме-сяц жыцця, — магчымасць па-бачыць родны дом. У Марыян Хаўз прыйшоў з яго радзімы, з Гарадзеі Нясвіжскага раё-на, ліст. Тамтэйшы краязнаўца размаўляў з яго аднакласніцай,

90-гадовай Янінай, якая памя-тае айца. Прыслаў здымкі хаты, дзе Аляксандр Надсан жыве ма-лым. «З якім захапленнем айцец іх каментавалі! Ён усё пазнаў: у па-лове хаты жыла сям'я яго бацькоў, у другой была школа. І цяпер той дом прадаецца за тры тысячы далараў. Гэта магло б быць вы-рашэннем пытання з музеем ай-ца Надсана ў Беларусі», — кажа спадарыня Мацкевіч.

Ці магчымая ў будучым кананізацыя айца Аляксан-дра? «Пра гэта рана казаць, але калі і бываюць кандыдаты на кананізацыю — то гэта айцец, — лічыць Караліна Мацкевіч. — Я ведаю яго ад канца 80-х, калі мы з Ірынай Дубянецкай былі яго студэнткамі, вывучалі тэалогію. І розныя бывалі сітуацыі, і характар, вядома, але не пакідала адчуван-не, што ён свяціўся з сярэдзіны».

«Многія людзі — нават тыя, хто бачыў яго адзін раз, — мелі ў сэрцы велізарную любоў да яго, лічылі сваім асабістым сябрам, — кажа Ірына Дубянецкая. — Для многіх ён быў адной з самых важных з'яваў у жыцці».

Занікаў СМ

Вяртанне ў святло

Апошнія гадоў пяць нашы тэлефонныя размовы пачыналіся аднолькава: «Айцец Аляксандар, добры дзень. Як Вы, як здароўе?» — «Дзякую, добра, хворы і хвароба мая невылечная — старасць...» І ён заліваўся сваім непашторным смехам. А калі мы заходзілі ў ягоны ўлюбёны італьянскі рэстаранчык на High Road у Фінчлі, на пытанне гаспадара «Come stai, padre?» ён нязменна адказваў з тым самым смехам: «Ancora vivo!» — «Яшчэ жывы!»

Айцец Аляксандар не баяўся таго дня, калі Бог пакліча яго да сябе. Апошні раз мы бачыліся 15 сакавіка, за месяц да ягонага адыходу. Ідучы да яго, я баяўся трапіць у атмасферу памірання, баяўся ўбачыць гэтага некалі моцнага, аўтарытэтнага, амаль усёўладнага ў беларускім Фінчлі чалавека прыкаваным хваробай да ложка, прыгнечаным, адсутным, абьякавым да справаў гэтага свету. На маё здзіўленне, мяне сустраў чалавек, які нібы скінуў з сябе зям-

ны цяжар — мы гаварылі з ім каля гадзіны, і з твару ў яго не сыходзіла светлая ўсмішка.

Мы гаварылі і прыгадвалі ўсе прыемныя навіны апошняга часу — выхад кніг, навуковыя праекты, грамадзкія ініцыятывы, — і айцец паўсюль знаходзіў нагоду некага пахваліць, за некага парадавацца. Пахваліўся і сваёй кнігай, нядаўна выдадзенай у выдавецтве «Кнігазбор», і перакладам «Псалмоў». Нібы склаўшы сам сабе справаздачу, падсумаваўшы зробленае, сказаў: усё што мог — зрабіў, цяпер можна спакойна і да Бога выпраўляцца.

Але нават гэтая светласць адыходу айца Аляксандра не заслоніць адчування вялікай страты. Беларускі Лондан ужо ніколі не будзе такім, якім ён быў апошнія паўстагоддзя.

Смерць дарагіх людзей — якой бы блізкай і немінучай яна ні была, — заўсёды прыходзіць нечакана, а згадкі пра памерлых рука не паднімаецца пісаць загалова, каб

у смутны дзень проста дастаць і апублікаваць гатовы тэкст. Таму я абмяжуюся адным эпизодам, які я не баюся назваць адной з самых незвычайных і шчаслівых падзей у жыцці айца Аляксандра, а заадно і ў маім.

...Прыехаўшы працаваць у Прагу летам 1997-га, я ўпершыню дарваўся да неабмежаванага інтэрнэту, і адным з першых звязаных з гэтым здарэнняў было тое, што ў каталогу лонданскага аўкцыёну Christie's я знайшоў выстаўленую на продаж кнігу Скарыны — нідзе не апісаны, невядомы навуцы асобнік за смешную цану 4000 фунтаў. Я тут жа даслаў арганізатарам заяўку і ў нейкім невытлумачальным «патрыятычным» парыве звязаўся з загадчыцай Адзела рэдкіх выданняў Нацыянальнай бібліятэкі Таццянай Рошчынай. Яна зрабіла неабходныя захады, і выявілася, што ў справе набыцця кнігі перад галоўнай бібліятэкай краіны стаяць неадольныя бюракратыч-

ныя перашкоды. Тады мой патрыятычны туман развеўся, я затэлефанаваў айцу Аляксандру, і ён адразу сказаў: «Бярэм! Прыязджай!»

(Рэч у тым, што Скарынаўская бібліятэка да таго часу не мела ніводнага арыгінальнага Скарынавага выдання, апрача чатырох асобных старонак Першай кнігі царстваў, якія айцец Аляксандар купіў у 1975 годзе на аўкцыёне Дзягілева ў Монтэ-Карла. А як жа Скарынаўская бібліятэка — без Скарынавых кніг...)

У Christie's я паехаў адразу з лётнішча, там мы з айцом Аляксандрам зайшлі нейкім бакавым уваходам у офіс, дзе ўсе фармальнасці занялі лічаныя хвіліны. Айцец быў нечакана ўражаны цаной — па тэлефоне ён мяне недачуў і на ўсялякі выпадак падрыхтаваў 20 тысячаў... З аўкцыёну з кнігай у руках мы йшлі ледзь не падскокам. Па дарозе ў бібліятэку зайшлі ў рэстаран (вядома ж, італьянскі!) і адзначылі надзвычайную падзею грапай. Сказаць, што айцец Аляксандар быў на сёмым небе, было б вялікім прыміяніннем.

Праз нейкі год пасля таго мы з айцом Аляксандрам замацавалі

поспех — купілі ў пражскім антыкварыяце на Карлавай вуліцы чэскую Венецыянскую Біблію 1506 года, якая была адной з галоўных крыніцаў Скарынавага перакладу.

На жаль, у набытай на аўкцыёне Скарынавай кнігі быў нешчаслівы лёс, але пра гэта я сёння пісаць не буду — і з айцом Аляксандрам мы на гэтую балючую тэму ніколі не гаварылі.

Некалі, ужо дажыўшы «спелых» гадоў і пазбавіўшыся юнацкай самаўпэўненасці, я задумаўся, каго ў сваім жыцці я магу назваць сваімі настаўнікамі, — і ў мяне выйшаў спіс з пяці чалавек, у якім сваё важнае месца займае айцец Аляксандр Надсан. Ён, матэматык з адукацыі, даў мне першыя лекцыі інфарматыкі і абыходжання з камп'ютарам, ён быў неацэнным кансультантам у дарагой мне справе біблейнага перакладу, ён адкрыў мне свет міжземнаморскай кухні, навучыў глядзець на свет з добрым скептыцызмам і ўпэўненасцю ў добрай будучыні для Беларусі. «Калі Бог стварыў Беларусь і беларусаў з іх мовай — значыць, так яно і трэба. І так яно й будзе», — казаў ён.

Так яно й будзе.

Сяргей Шупа, радыё «Свабода»

Святы чалавек

Свой самы вялікі выбар ён зрабіў у пачатку 1950-х. Амерыканцы прапаноўвалі яму дасантавацца ў Беларусь і ўзяць удзел у збройнай барацьбе супраць саветаў.

Яны падбівалі на тое многіх гарацых юнакоў, што марылі пра вызваленне радзімы з-пад савецкага ярма. Янка Філістовіч, Цімох Вострыкаў, іншыя паддаліся агітацыі і паляцелі. Усе ведаюць, што з імі сталася.

Гэта была супольная аперацыя амерыканскіх і брытанскіх спецслужбаў. З брытанскага боку яе каардынаваў Кім Філбі — зорны агент савецкай разведкі. Таму саветы загадзя ведалі, каго і куды будуць скідаць з самалёта. І захаваўся ўспаміны Вострыкава. «Прыязмліўся ў Налібоцкай пушчы. Схаваў парашут. Мяне інструктавалі, што месца глухое, ажно раптам — тут грыбнік і там ізноў грыбнік»... Вострыкаву далі

магчымасць пабываць у Мінску й Вільні. Хацелі пабачыць, да каго ён пойдзе.

Надсан, як сам прызнаваўся, бачыў марнасць такога шляху. Надсан ціха, мусіць, да канца адчуваў боль страты сяброў, прызнаваўся, што не мог дараваць Барысу Рагулю, які дапамагаў амерыканцам вербаваць юнакоў, гэтае «расстралянае пакаленне». Колькі яны маглі б зрабіць, калі засталіся жывыя...

Сам Надсан выбраў іншы шлях. Ён скончыў матэматычны факультэт Лонданскага ўніверсітэта. І ўвосень 1953 года паехаў вучыцца ў Грэцкую калегію ў Рыме, каб служыць свайму народу духоўна.

«Кніга псалмоў, — сказаў ён мне ў часе апошняй нашай размовы, пасля традыцыйных роспытаў наконт таго, што робіцца ў «Нашай Ніве», — гэта ўжо мая апошняя справа ў жыцці», — без суму сказаў ён.

Памяць яму пачала здраджваць толькі ў апошні год вельмі плённага жыцця.

Гэта быў унікальны чалавек, святы і мудры, рэдкаснай маральнай сілы.

Аднойчы «Наша Ніва» параўнала яго з Далай-Ламам. Ён, уніяцкі святар, не пакрыўдзіўся, толькі пасмяяўся. Ён умеў з гукарам успрымаць свет. Хоць у сваім жыцці ён не раз глядзеў у вочы смерці.

«Нашу Ніву» ён чытаў да апошняга. Бо Беларусію ён жыў. Служыў Богу і Беларусі. Ехаў у кожны куток свету, калі людзі яго запрашалі як святара. Аддаваў апошнюю, каб купіць старую беларускую кнігу для бібліятэкі. Прымаў кожнага з Беларусі ў сваім лонданскім доме.

Ён сказаў: «Я зрабіў што мог, далей вы старайцеся».

Андрэй Дынько



Уладзімір Содаль

Беларускі літаратуразнаўца Уладзімір Содаль памёр вечарам 15 красавіка. Яму было 78 гадоў. Сп. Уладзімір апошнім часам цяжка хварэў, яго шпіталізавалі з праблемамі нырак, дадаўся цукровы дыябет і інфаркт.

Уладзімір Содаль даследаваў творчасць Францішка Багушэвіча, В. Дуніна-Марцінкевіча, Я. Купалы, Зоські Верас. Ён быў шматгадовым аўтарам «Нашай Нівы», даследчыкам біяграфій яе заснавальнікаў — Аляксандра Уласава, Янкі Купалы, Браніслава Тарашкевіча, Язэпа Драздовіча.

Шлях яго да Беларускай быў пакручастым. Пасля заканчэння Мормальскай беларускай сярэдняй школы У. Содаль працаваў электрыкам у Мурманску (Расія) на суднарамонтным военным заводзе. Пасля вучыўся ў Мінскім дзяржаўным педагогічным

інстытуце імя Максіма Горкага, працаваў педагогам у дзіцячым туберкулёзным санаторыі «Астрашпыцкі Гарадок» і рэдактарам Беларускага тэлебачання, дзе ўзначальваў студыю «Ліцэй» і быў адным з заснавальнікаў навуковага тэлебачання. За 34 гады працы на БТ падрыхтаваў шэраг асветніцкіх праграм, у тым ліку «У кожнага была свая вайна».

Першыя свае апавяданні У. Содаль апублікаваў у 1955 годзе ў газеце «Піянер Беларусі». З'яўляецца аўтарам шэрагу кніг і дыяфільмаў пракласікаў беларускай літаратуры Францішка Багушэвіча і Вінцэнта Дуніна-Марцінкевіча, пра нацыянальнага героя Беларусі Кастуса Каліноўскага.

Пахавалі пісьменніка і літаратуразнаўца на могілках у Астрашпыцкім Гарадку, каля маці.

СМ

Марыя Лукашук

На 89-м годзе жыцця памерла педагог, **настаўніца беларускай мовы** Марыя Лукашук.

Сыход у іншы свет заўсёды высвечвае сапраўдную значнасць, сапраўдны маштаб асобы. Марыя Пракопаўна Лукашук была цудоўнай Маці, Мовазнаўцай, Педагогам з вялікай літары. Яна была настаўніцай для вельмі многіх і многіх у нашай краіне, настаўніцай беларускай вернасці, беларускай ахвярнасці, аптымізму ў самыя

неспрыяльныя часы. І яна была змагаркай. Яна змагалася за свае погляды, за беларускую мову, за нацыянальную ідэю, урэшце, за будучыню Беларусі. Яна пісала лісты, яна пасылала пасылкі тым, хто пакутаваў за свае погляды ў зняволенні.

Калі казаць пра тое, якой асабіста для мяне была Марыя Пракопаўна, я скажу так: яна была старэйшай сяброўкай. Яна чытала ўсе мае кніжкі і адгукалася на іх у лістах да мяне і ў водгуках у прэсе. Яна летась цэлы год, напэўна, ваявала з аўтарам адной беларусафобскай рэцэнзіі на маю кніжку «Краіна Беларусь», якая з'явілася праз 10 гадоў пасля выхаду кнігі.

25 сакавіка, у Дзень Волі, калі Марыя Пракопаўна трапіла ў шпіталь, якраз выйшла трэцяе вы-



данне маёй кнігі «Імёны Свабоды», у якой расказваецца пра людзей, якія змагаліся за свабоду ў розных яе іпастасях і ўрэшце за будучыню, за незалежнасць Беларусі. Я не паспеў гэтую кнігу падараваць Марыі Пракопаўне, але калі ў кнізе будзе працяг, сярод герояў абавязкова будзе Марыя Лукашук.

Уладзімір Арлоў, радыё «Свабода»

Леанід Сушчэня

Ён быў **прэзідэнтам Акадэміі навук**.

Леанід Сушчэня нарадзіўся ў 1929 годзе ў вёсцы Малья Лукі (сёння Баранавіцкі раён). Скончыў БДУ (1953), а таксама аспірантуру пры ўніверсітэце. Пачынаў працаваць на кафедры эалогіі бесхрыбетных БДУ. Пасля на працяглы перыяд звязаў свой лёс з украінскім Севастопалем, дзе працаваў у Інстытуце біялогіі паўднёвых мораў НАН Украіны. Ад 1971 года вяртаецца ў Беларусь,



дзе спачатку быў загадчыкам аддзела паразіталогіі Акадэміі навук, а пасля дырэктарам Інстытута эалогіі.

У 1992 годзе, якраз пасля набыцця Беларуссю незалежнасці, Сушчэня становіцца прэзідэнтам Акадэміі навук. На гэтай пасадзе ён знаходзіцца да 1997 года, калі яго замяняе Аляксандр Вайтовіч.

ЗП

Уладзіслаў Барташэўскі

Гэта быў чалавек-легенда. У вайну ён удзельнічаў у польскім падполлі і Арміі Краёвай, ваяваў у Варшаўскім паўстанні. Выконваў спецыяльную місію падполля паратаванні яўрэяў. Трапіў у Асвенцім. Выжыў. Пасля вайны ён тройчы сядзеў у турмах камуністычнай Польшчы. За ўдзел у апазіцыі яго двойчы судзілі за «шпіянаж». Выжыў.

Ён памёр у Варшаве ў 93 гады 24 красавіка. Гэта быў чалавек з непараўнальным пачуццём гумару. «У 68 гадоў я стаў амбасадарам; у 73 — міністрам, у 75 — сенатарам, у 78 — другі раз міністрам. Цяжка было прывыкаць». І як міністр, і на пасадзе старшыні Польскага ПЭН-цэнтра ён быў вялікім сябрам Беларусі.

МБ

ТАА «Страховы брокер Паўднёвы поліс»

Уліковы нумар плацельшчыка: 806000508
Від эканамічнай дзейнасці: 67201
Арганізацыйна-прававая форма: Товариства з аб-
межаванай адказнасцю
Адзінка вымярэння: млн.руб.
Адрас: 220014 г. Мінск, вул. Арлоўская, дом 58, памяшканне 3

БУХГАЛТАРСКІ БАЛАНС			
На 31 снежня 2014 г.			
Актывы	Код рад-ка	На 31 снежня 2014 года	На 31 снежня 2013 года
1	2	3	4
I. ДАУГАТЭРМІНОВЫЯ АКТЫВЫ			
Асноўныя сродкі	110	-	-
Нематэрыяльныя актывы	120	-	-
Прыбытковыя укладанні ў матэрыяльныя актывы	130	-	-
У тым ліку:			
інвестыцыйная дзейнасць	131	-	-
прадметы фінансавой арэнды (лізінгу)	132	-	-
іншыя прыбытковыя укладанні ў матэрыяльныя актывы	133	-	-
Укладанні ў доўгатэрміновыя актывы	140	15	-
Доўгатэрміновыя фінансавыя укладанні	150	-	-
Адкладзеныя падатковыя актывы	160	-	-
Доўгатэрміновая дэбітарская запавычанасць	170	-	-
Іншыя доўгатэрміновыя актывы	180	-	-
РАЗАМ па раздзелу I	190	15	-
II. КАРОТКАТЭРМІНОВЫЯ АК-ТЫВЫ			
Запасы	210	1	-
У тым ліку:			
матэрыялы	211	1	-
жывёлы на вырошчванні і ад-корме	212	-	-
незавершаная вытворчасць	213	-	-
готовая прадукцыя і тавары	214	-	-
тавары адгрузаныя	215	-	-
іншыя запасы	216	-	-
Доўгатэрміновыя актывы, прызначаныя для рэалізацыі	220	-	-
Выдаткі будучых перыядаў	230	-	-
Падатак на даданую вартасць па набытых таварах, работах, паслугах	240	-	-
Кароткатэрміновая дэбітарская запавычанасць	250	341	-
Кароткатэрміновыя фінансавыя укладанні	260	-	-
Грашовыя сродкі і іх эквіваленты	270	388	-
Іншыя кароткатэрміновыя актывы	280	-	-
РАЗАМ па раздзелу II	290	730	-
БАЛАНС	300	745	-
Уласны капітал і абавязальніцтвы	Код рад-ка	На 31 снежня 2014 года	На 31 снежня 2013 года
1	2	3	4
III. УЛАСНЫ КАПІТАЛ			
Статутны капітал	410	340	-
Неаплачаная частка статутна-га капітала	420	-	-
Уласныя акцыі (допі ў статут-ным капітале)	430	-	-
Рэзервовы капітал	440	23	-
Дадатковы капітал	450	-	-
Неразмержаваны прыбытак (не-пакрытыя выдаткі)	460	143	-
Чысты прыбытак (выдаткі) справаздачнага перыяда	470	-	-
Мэтавае фінансаванне	480	-	-
РАЗАМ па раздзелу III	490	506	-
IV. ДАУГАТЭРМІНОВЫЯ АБАВЯЗКІ			
Доўгатэрміновыя крэдыты і займы	510	-	-
Доўгатэрміновыя абавязкі па лізінгавых пляцажах	520	-	-
Адкладзеныя падатковыя абавязкі	530	-	-
Прыбыткі маючых адбыцця перыядаў	540	-	-
Рэзервы наступных пляцажоў	550	-	-
Іншыя доўгатэрміновыя абавязкі	560	-	-
РАЗАМ па раздзелу IV	590	-	-
V. КАРОТКАТЭРМІНОВЫЯ АБАВЯЗКІ			
Кароткатэрміновыя крэды-ты і займы	610	5	-
Кароткатэрміновая частка доўгатэрміновых абавязаў	620	-	-
Кароткатэрміновая крэдытор-ская запавычанасць	630	234	-
У тым ліку:			
пастаўшчыкам, падрадчыкам, выканаўцам	631	36	-
па авансах атрыманых	632	2	-
па падатках і зборах	633	19	-
па сацыяльным страхаванні і забеспячэнні	634	42	-
па аплаце працы	635	135	-
па лізінгавых пляцажах	636	-	-
уласніку маёмасці (заснавальнікам, удзельнікам)	637	-	-
іншым крэдыторам	638	-	-
Абавязальніцтвы, прызначаныя для рэалізацыі	640	-	-
Прыбыткі будучых перыядаў	650	-	-
Рэзервы маючых адбыцця пляцажоў	660	-	-
Іншыя кароткатэрміновыя абавязальніцтвы	670	-	-
РАЗАМ па раздзелу V	690	239	-
БАЛАНС	700	745	-

Кіраўнік
Галоўны бухгалтар

П.А. Жыткоў
А.В. Рамановіч

рэклама

ТАА «Універсальны страхавы брокер»

Уліковы нумар плацельшчыка: 806000393
Від эканамічнай дзейнасці: 67 201
Арганізацыйна-прававая форма: Товариства з аб-
межаванай адказнасцю
Адзінка вымярэння: млн.руб.
Адрас: г.Мінск, праспект Незалежнасці, 66-3

БУХГАЛТАРСКІ БАЛАНС			
На 31 снежня 2014 года			
Актывы	Код рад-ка	На 31 снежня 2014 года	На 31 снеж-ня 2013 года
1	2	3	4
I. ДАУГАТЭРМІНОВЫЯ АК-ТЫВЫ			
Асноўныя сродкі	110	10	-
Нематэрыяльныя актывы	120	9	-
Прыбытковыя укладанні ў матэрыяльныя актывы	130	-	-
У тым ліку:			
інвестыцыйная дзейнасць	131	-	-
прадметы фінансавой арэнды (лізінгу)	132	-	-
іншыя прыбытковыя укладанні ў матэрыяльныя актывы	133	-	-
Укладанні ў доўгатэрміновыя актывы	140	-	-
Доўгатэрміновыя фінансавыя укладанні	150	-	-
Адкладзеныя падатковыя актывы	160	-	-
Доўгатэрміновая дэбітарская запавычанасць	170	-	-
Іншыя доўгатэрміновыя актывы	180	-	-
РАЗАМ па раздзелу I	190	19	-
II. КАРОТКАТЭРМІНОВЫЯ АК-ТЫВЫ			
Запасы	210	3	-
У тым ліку:			
матэрыялы	211	3	-
жывёлы на вырошчванні і ад-корме	212	-	-
незавершаная вытворчасць	213	-	-
готовая прадукцыя і тавары	214	-	-
тавары адгрузаныя	215	-	-
іншыя запасы	216	-	-
Доўгатэрміновыя актывы, прызначаныя для рэалізацыі	220	-	-
Выдаткі будучых перыядаў	230	-	-
Падатак на даданую вартасць па набытых таварах, работах, паслугах	240	-	-
Кароткатэрміновая дэбітарская запавычанасць	250	186	-
Кароткатэрміновыя фінансавыя укладанні	260	-	-
Грашовыя сродкі і іх эквіваленты	270	363	-
Іншыя кароткатэрміновыя актывы	280	-	-
РАЗАМ па раздзелу II	290	552	-
БАЛАНС	300	571	-
Уласны капітал і абставны	Код рад-ка	На 31 снежня 2014 года	На 31 снеж-ня 2013 года
1	2	3	4
III. УЛАСНЫ КАПІТАЛ			
Статутны капітал	410	339	-
Неаплачаная частка статутна-га капітала	420	-	-
Уласныя акцыі (допі ў статут-ным капітале)	430	-	-
Рэзервовы капітал	440	25	-
Дадатковы капітал	450	-	-
Неразмержаваны прыбытак (не-пакрытыя выдаткі)	460	-	-
Чысты прыбытак (выдаткі) справаздачнага перыяда	470	-	-
Мэтавае фінансаванне	480	-	-
РАЗАМ па раздзелу III	490	364	-
IV. ДАУГАТЭРМІНОВЫЯ АБАВЯЗКІ			
Доўгатэрміновыя крэдыты і займы	510	-	-
Доўгатэрміновыя абавязкі па лізінгавых пляцажах	520	-	-
Адкладзеныя падатковыя абавязкі	530	-	-
Прыбыткі маючых адбыцця перыядаў	540	-	-
Рэзервы наступных пляцажоў	550	-	-
Іншыя доўгатэрміновыя абавязкі	560	-	-
РАЗАМ па раздзелу IV	590	-	-
V. КАРОТКАТЭРМІНОВЫЯ АБАВЯЗКІ			
Кароткатэрміновыя крэды-ты і займы	610	-	-
Кароткатэрміновая частка доўгатэрміновых абавязаў	620	-	-
Кароткатэрміновая крэдытор-ская запавычанасць	630	207	-
У тым ліку:			
пастаўшчыкам, падрадчыкам, выканаўцам	631	13	-
па авансах атрыманых	632	-	-
па падатках і зборах	633	52	-
па сацыяльным страхаванні і забеспячэнні	634	9	-
па аплаце працы	635	22	-
па лізінгавых пляцажах	636	-	-
уласніку маёмасці (заснавальнікам, удзельнікам)	637	101	-
іншым крэдыторам	638	10	-
Абавязальніцтвы, прызначаныя для рэалізацыі	640	-	-
Прыбыткі будучых перыядаў	650	-	-
Рэзервы маючых адбыцця пляцажоў	660	-	-
Іншыя кароткатэрміновыя абавязальніцтвы	670	-	-
РАЗАМ па раздзелу V	690	207	-
БАЛАНС	700	571	-

Кіраўнік
Галоўны бухгалтар

І.А.Барташэвіч
ІП Крук О.Я.

СПРАВАЗДАЧА ПРА ПРЫБЫТКІ І ВЫДАТКІ			
За студзень — снежань 2014 года			
Найменне паказнікаў	Код радка	За студзень - снежань 2014 года	За студзень - снежань 2013 года
Выручка ад рэалізацыі прадукцыі, тавараў, работ, паслуг	010	1 249	-
Сабестошт рэалізаванай прадукцыі, тавараў, работ, паслуг	020	-	-
Валавы прыбытак (010 — 020)	030	1 249	-
Кіраўнічыя выдаткі	040	(705)	-
Выдаткі на рэалізацыю	050	-	-
Прыбытак (выдаткі) ад рэалізацыі прадукцыі, тавараў, работ, паслуг (030 — 040 — 050)	060	544	-
Іншыя прыбыткі па бягучай дзейнасці	070	-	-
Іншыя выдаткі па бягучай дзейнасці	080	-	-
«Прыбытак (выдаткі) ад бягучай дзейнасці			
(± 060 + 070 — 080)»	090	544	-
Прыбыткі па інвестыцыйнай дзейнасці	100	2	-
У тым ліку:			
прыбыткі ад выбыцця асноўных сродкаў, нема-тэрыяльных актываў і іншых доўгатэрміновых актываў	101	-	-
прыбыткі ад удзелу ў статутным капітале іншых арганізацый	102	-	-
працэнты да атрымання	103	2	-
іншыя прыбыткі па інвестыцыйнай дзейнасці	104	-	-
Выдаткі па інвестыцыйнай дзейнасці	110	-	-
У тым ліку:			
выдаткі ад выбыцця асноўных сродкаў, нема-тэрыяльных актываў і іншых доўгатэрміновых актываў	111	-	-
іншыя выдаткі па інвестыцыйнай дзейнасці	112	-	-
Прыбыткі па фінансавай дзейнасці	120	-	-
У тым ліку:			
курсавыя розніцы ад пераліку актываў і абавязаў	121	-	-
іншыя прыбыткі па фінансавай дзейнасці	122	-	-
Выдаткі па фінансавай дзейнасці	130	-	-
У тым ліку:			
працэнты да выплаты	131	-	-
курсавыя розніцы ад пераліку актываў і абавязальніцтваў	132	-	-
іншыя выдаткі па фінансавай дзейнасці	133	-	-
Найменне паказнікаў	Код радка	За студзень - снежань 2014 года	За студзень - снежань 2013 года
1	2	3	4
Прыбытак (выдаткі) ад інвестыцыйнай дзейнасці (100 - 110 + 120 - 130)	140	2	-
Прыбытак (выдаткі) да падаткаабкладання (± 090 ± 140)	150	546	-
Падатак на прыбытак	160	(98)	-
Змена адкладзеных падаткавых актываў	170	-	-
Змена адкладзеных падаткавых абавязальніцтваў	180	-	-
Іншыя падаткі і зборы, якія вылічаюцца з прыбытка (дахода)	190	-	-
Іншыя плацэжы, якія вылічаюцца з прыбытка (дахода)	200	-	-
«Чысты прыбытак (выдаткі)			
(± 150 — 160 ± 170 ± 180 — 190 — 200)»	210	448	-
Вынік ад пераацэнкі доўгатэрміновых актываў, якіне ўключаецца ў чысты прыбытак (выдаткі)	220	-	-
Вынік ад іншых аперацый, якія не ўключаюцца ў чысты прыбытак (выдаткі)	230	-	-
Сукупны прыбытак (выдаткі) (± 210 ± 220 ± 230)	240	448	-
Базавы прыбытак (выдаткі) на акцыю	250	-	-
Разводнены прыбытак (выдаткі) на акцыю	260	-	-

АУДЫТАРСКАЕ ЗАКЛЮЧЭННЕ
па бухгалтарскай справаздачнасці
Товариства з абмежаванай адказнасцю
«Універсальны страхавы брокер»
за перыяд з 01 студзеня 2014 г. да 31 снежня 2014 г.

Дырэктуру ТАА «Універсальны страхавы брокер»
Барташэвічу І.А.

Рэкавізты аўдыраванай асобы:
Назва арганізацыі: Товариства з абмежаванай адказнасцю «Універсальны страхавы брокер» (ТАА «Універсальны страхавы брокер»);
Месцазнаходжанне: г. Мінск, пр-кт Незалежнасці, 66-3;
Звесткі пра дзяржаўную рэгістрацыю: Загад Міністэрства фінансаў Рэспублікі Беларусь па ўнесенне ў Адзіны дзяржаўны рэгістр юрыдычных асоб і індывідуальных прадпрымальнікаў нумарам 806000393.
Рэкавізты аўдытара-індывідуальнага прадпрымальніка
Аўдытар-індывідуальны прадпрымальнік Казарына Любоў Аляксандраўна;
Месцазнаходжанне: 220056 г. Мінск, вул. Рагажоўская, дом 7, кв.11;
Звесткі пра дзяржаўную рэгістрацыю: Рашэнне Мінскага гарвыканкама № 63 ад 19.01.2001, Рэгістрацыйны нумар 101507723.

Многу праведзены аўдыт прыкладанай бухгалтарскай справаздачнасці ТАА «Універсальны страхавой брокер», якая складаецца з:
- бухгалтарскага баланса на 31 снежня 2014 г.,
- справаздачы пра выдаткі і прыбыткі;
- справаздачы пра змены ўласнага капітала;
- справаздачы пра рух грашовых сродкаў за 2014 год;
- заўваг да бухгалтарскай справаздачнасці.

АБАВЯЗКІ КІРАЎНІЦтва АЎДЫРАВАНай АСОБЫ ПА ПАДРЫТКОЎЦЫ БУХГАЛТАРСкаЙ СПРАВАЗДАЧНАсці

Кіраўніцтва ТАА «Універсальны страхавы брокер» нясе адказнасць за складанне і прадастаўленне бухгалтарскай справаздачнасці ў адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь па бухгалтарскім ўліку і справаздачнасці і арганізацыю сістэмы ўнутранага кантролю, неабходнай для складання бухгалтарскай справаздачнасці, якая не ўтрымлівае істотных скажэнняў, дапушчэных з прычыны нядабрасумленных дзеянняў і памылак.

АБАВЯЗКІ АЎДЫТАРА — ІНДЫВІДУАЛЬНАГА ПРАДПРЫМАЛЬНІКА

Я нясу адказнасць за выказанне мною аўдытарскае меркаванне аб дакладнасці бухгалтарскай справаздачнасці, заснаванае на выніках праведзенага аўдыту.
Многу праведзены аўдыт у адпаведнасці з патрабаваннямі Закона Рэспублікі Беларусь ад 12 ліпеня 2013 года «Аб аўдытарскай дзейнасці» і нацыянальных правілаў аўдытарскай дзейнасці, якія абавязваюць мяне выконваць нормы прафесійнай этыкі, планаваць і праводзіць аўдыт такім чынам, каб забяспечыць дастатковую ўпэўненасць адносна наяўнасці альбо адсутнасці істотных скажэнняў у прадстаўленай бухгалтарскай справаздачнасці.

Падчас аўдыту мною былі выкананы аўдытарскія працэдурны, накіраваныя на атрыманне аўдытарскіх доказаў, якія пацвярджаюць значэнні паказчыкаў бухгалтарскай справаздачнасці ТАА «Універсальны страхавой брокер», а таксама іншую разгорнутую ў ёй інфармацыю. Выбар аўдытарскіх працэдур ажыццяўляўся на падставе прафесійнага меркавання з улікам ацэнкі рызыкі істотнага скажэння бухгалтарскай справаздачнасці ў выніку памылак або нядабрасумленных дзеянняў. Пры ацэнцы рызыкі істотнага скажэння бухгалтарскай справаздачнасці мною разглядалася сістэма ўнутранага кантролю ТАА «Універсальны страхавы брокер», неабходная для складання ТАА «Універсальны страхавы брокер» бухгалтарскай справаздачнасці, якая не ўтрымлівае істотных скажэнняў, з мэтай планавання аўдытарскіх працэдур, адпаведных абставінах аўдыту, але не з мэтай выказання меркавання адносна эфектыўнасці функцыянавання гэтай сістэмы. Аўдыт таксама ўключаў ацэнку прымянення ўліковай палітыкі, абгрунтаванасці ўліковых ацэнак і агульнага ўтрымання бухгалтарскай справаздачнасці ТАА «Універсальны страхавы брокер».

Я лічу, што падчас аўдыту мною былі атрыманы дастатковыя і належныя аўдытарскія доказы, якія могуць з'яўляцца падставай для выражэння аўдытарскага меркавання.

АЎДЫТАРСКАЕ МЕРКАВАННЕ
На маю думку, бухгалтарская справаздачнасць ТАА «Універсальны страхавы брокер», сфарміраваная ў адпаведнасці з патрабаваннямі заканадаўства Рэспублікі Беларусь па бухгалтарскім ўліку і справаздачнасці, даставерна ва ўсіх істотных аспектах адлюстроўвае фінансавое становішча ТАА «Універсальны страхавы брокер» на 1 студзеня 2015 года і ўвільні яго фінансаво-гаспадарчай дзейнасці за 2014 г., пры гэтым здзяйснення ТАА «Універсальны страхавы брокер» фінансавыя (гаспадарчыя) аперацыі адпавядаюць заканадаўству.

Аўдытар — індывідуальны прадпрымальнік
Дата падпісання аўдытарскага заключэння: Казарына Л.А.
11 сакавіка 2015 г.
<http://www.100strahovokby/raskrytie-informaczi.html>

СПРАВАЗДАЧА ПРА ПРЫБЫТКІ І ВЫДАТКІ			
за студзень - снежань 2014 года			
Найменне паказнікаў	Код радка	За студзень- снежань 2014 года	За студзень- снежань 2013 года
1	2	3	4
Выручка ад рэалізацыі прадукцыі, тавараў, работ, паслуг	010	2 069	-
Сабестошт рэалізаванай прадукцыі, тавараў, работ, паслуг	020	-	-
Валавы прыбытак (010 — 020)	030	2 069	-
Кіраўнічыя выдаткі	040	(1 647)	-
Выдаткі на рэалізацыю	050	-	-
Прыбытак (выдаткі) ад рэалізацыі прадукцыі, тавараў, работ, паслуг (030 — 040 — 050)	060	422	-
Іншыя прыбыткі па бягучай дзейнасці	070	-	-
Іншыя выдаткі па бягучай дзейнасці	080	(3)	-
«Прыбытак (выдаткі) ад бягучай дзейнасці (± 060 + 070 — 080)»	090	419	-
Прыбыткі па інвестыцыйнай дзейнасці	100	-	-
У тым ліку:			
прыбыткі ад выбыцця асноўных сродкаў, нема- тэрыйных актываў і іншых доўгатэрміновых актываў	101	-	-
прыбыткі ад уздзелу ў статутным капітале іншых арганізацый	102	-	-
працэнты да атрымання	103	-	-
іншыя прыбыткі па інвестыцыйнай дзейнасці	104	-	-
Выдаткі па інвестыцыйнай дзейнасці	110	-	-
У тым ліку:			
выдаткі ад выбыцця асноўных сродкаў, нема- тэрыйных актываў і іншых доўгатэрміновых актываў	111	-	-
іншыя выдаткі па інвестыцыйнай дзейнасці	112	-	-
Прыбыткі па фінансавай дзейнасці	120	-	-
У тым ліку:			
курсыявыя розніцы ад пераліку актываў і абавязкаў	121	-	-
іншыя прыбыткі па фінансавай дзейнасці	122	-	-
Выдаткі па фінансавай дзейнасці	130	-	-
У тым ліку:			
працэнты да выплаты	131	-	-
курсыявыя розніцы ад пераліку актываў і абавязальніцтваў	132	-	-
іншыя выдаткі па фінансавай дзейнасці	133	-	-
Найменне паказнікаў	Код радка	За студзень- снежань 2014 года	За студзень- снежань 2013 года
1	2	3	4
Прыбытак (выдаткі) ад інвестыцыйнай дзейнасці (100 - 110 + 120 - 130)	140	-	-
Прыбытак (выдаткі) да падаткаабкладання (± 090 ± 140)	150	419	-
Падатак на прыбытак	160	(76)	-
Змена адкладзеных падаткавых актываў	170	-	-
Змена адкладзеных падаткавых абавязальніцтваў	180	-	-
Іншыя падаткі і зборы, якія вылічаюцца з прыбытка (дахода)	190	-	-
Іншыя плацэжы, якія вылічаюцца з прыбытка (дахода)	200	-	-
«Чысты прыбытак (выдаткі) (± 150 — 160 ± 170 ± 180 — 190 — 200)»	210	343	-
Вынік ад перацэнкі доўгатэрміновых актываў, якіне ўключаюцца ў чысты прыбытак (выдаткі)	220	-	-
Вынік ад іншых аперацый, якія не ўключаюцца ў чысты прыбытак (выдаткі)	230	-	-
Сумуны прыбытак (выдаткі) (± 210 ± 220 ± 230)	240	343	-
Базавы прыбытак (выдаткі) на акцыю	250	-	-
Разводнены прыбытак (выдаткі) на акцыю	260	-	-

Улад Кухарчук быў названы адным з 30 маладых беларускіх топ-прадпрымальнікаў.

Яму 28, жыве ў Сан-Францыска. Сфера дзейнасці — шоу-бізнэс. Дакладней, музычны гурт Kiwi Time, у якім Улад сядзіць за ўдарнымі і выконвае ролю менеджара.

Тры беларускія акорды

Увесь гурт родам з Бярозы, расказвае Улад. Сябры з дзяцінства. Разам з гітарыстам Ёгам пачыналі граць панк-рок у бэндзе ЖБДДБ — спачатку ў Бярозе, потым у Мінску. Праекта Kiwi Time тады не было, музыку гралі проста ў сваю асало-ду — для сябе і сяброў.

«У Беларусі пазітыўную музыку граць не вельмі хацелася», — тлумачыць Улад. Юнацкі максімізм, плэй-ліст з Neuro Dubel, Lumen і «Гражданской Обороны» ды суворэ асяроддзе далі ў выніку «сацыяльна скіраваны» жанр. «Туды не хадзі, таго не рабі, кожны намагасца ставіць палкі ў колы», — так бачыў ён свет вакол сябе.

Як кажа Улад, у Беларусі ўзровень іх музыкі не рос, развіццё свой патэнцыял было немагчыма.

Паводле яго назіранняў, і публіка ў Беларусі больш закрытая, чым у ЗША. Калі беларусу спадабаўся канцэрт, ён наўрад ці пабяжыць за сцэну казаць гурту, як крута ён адыграў. Амерыканцы ў такіх выпадках, кажа Улад, наадварот, «у дошку свае».

Ён згадвае, што і ў беларускіх школах, напрыклад, за памылку адразу дэмаггуюць: маўляў, у цябе нічога не выйдзе ў жыцці, адкуль у цябе рукі растуць!

У Штатах жа наадварот — прынята матываваць на дасягненні, мяркуюе Улад. Ён прыгадвае, як у снежны граў з сушветна вядомым драмерам Уілам Кэлхунам — спачатку адчуваў сябе няўтульна ад таго, што музыка такога ўзроўню ацэньвае яго ігру. У канцы дня Улад спытаў Кэлхуна, як той ставіцца да памылак. «Рабі як мага больш памылак, толькі так ты зможаш стаць лепшым».

3 Агаё ў Сан-Францыска

У Амерыку Улада прывялі, як ён кажа, «цікаўнасць і безвыходнасць».

У 2007 годзе ён упершыню трапіў у Штаты па праграме Work and Travel. «Прыехаў, гляджу — усё класна, людзі пазітыўныя, усе могуць паразумець адзін з адным...» — Улада здзівіла амерыканская атмосфера. Пасля доўгіх роздумаў ён вырашыў паспрабаваць знайсці сабе месца ў ЗША.

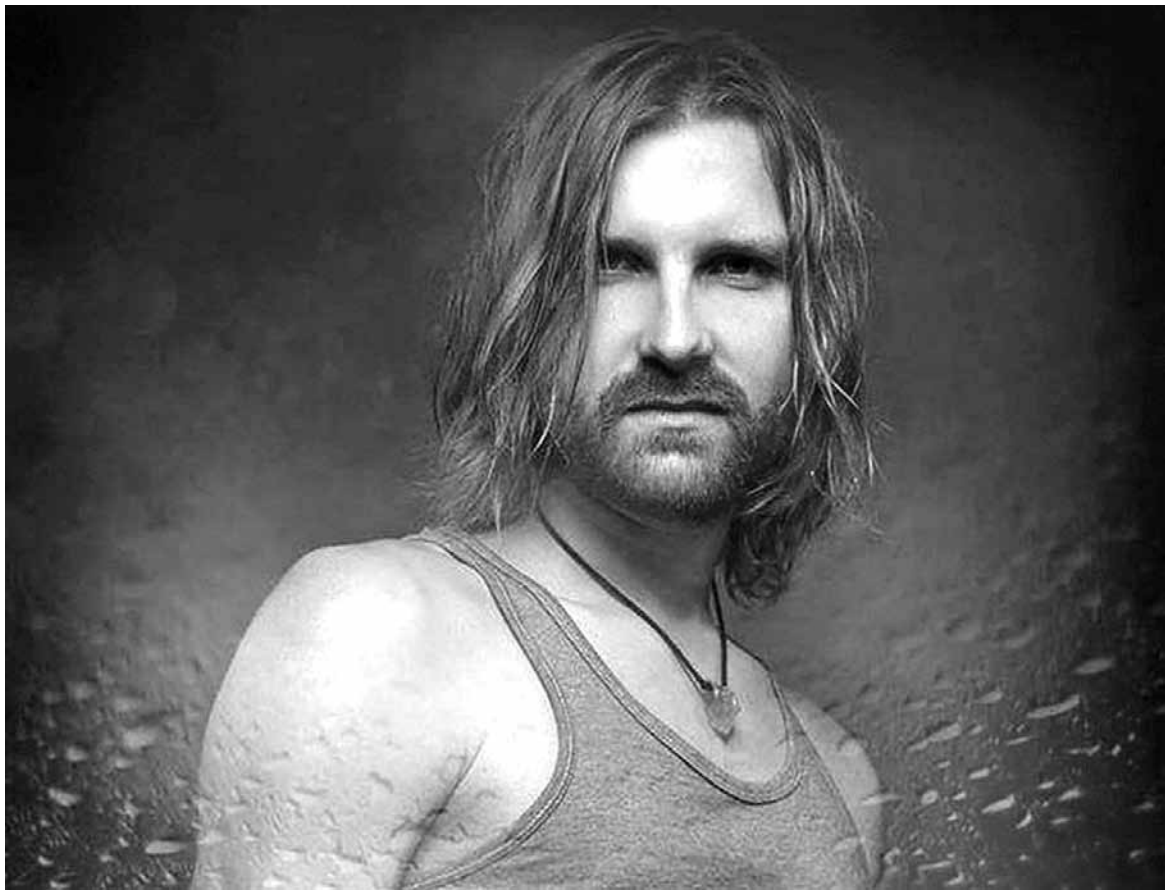
Спачатку Улад трапіў у маленькую вёску у штаце Агаё, дзе музыка працаваў на будоўлях (дакі рабіў). Спрабаваў граць з рознымі людзьмі, ды было цяжка — не адчуваў «духоўнай сувязі». Патрэбны былі «свае людзі, з якімі не трэба нічога абмяркоўваць: проста сядзеш і граеш».

«Месца, дзе я жыў у Агаё, як зачараваны востраў — калі людзі з былога СССР пачынаюць зарабляць грошы, яны забываюць пра свае мэты і мары. І, як вынік, завісаюць на адным месцы ды дэградуюць», — згадвае ён.

У хуткім часе вырашыў пераехаць у Сан-Францыска, дзе знайшоў патрэбнае «кам'юніці». Там ён ужо працаваў грузчыкам, што «здалося пушынкай у параўнанні з дахамі Агаё». Зараз Улад кажа, што Беларусь — яго Бацькаўшчына, але Сан-Францыска — яго дом.

У Сан-Францыска яму не ставала толькі родных яму людзей, ды праз два гады да яго далучыліся

Каліфарнійскі рокер з Бярозы Улад Кухарчук



вакалістка Аня і клавішнік-гітарыст Мікалай — пачалі граць акустычны праект. У 2011 годзе гурт уз'ядаўся з прыездам гітарыста Егі. Такім чынам, сышло 4 гады, каб аб'яднацца і адрадіць Kiwi Time.

«Цяжкая папса»

Калі ўвесь гурт сабраўся, паўстала пытанне: граць для сябе і сяброў ці працаваць па-сур'ёзнаму?

Якраз у гэты час Улад пасля трох год навучання ў гарадскім каледжы Сан-Францыска быў залічаны ва Універсітэт штата ў Сан-Францыска на Business Administration — тое, аб чым для яго марылі бацькі.

«Прыйшлося абіраць, ці займацца тым, што ты любіш, ці тым, што прынясе табе фінансавы задавальненне», — кажа Улад. Ён і яго гурт вырашылі, што выйсець толькі адно: на чужыне сярод незнаёмцаў ўсё роўна трэба пачынаць усё з нуля, таму можна рызыкнуць.

Дакладнага плана зноў жа не было, толькі мара. Улад «завязаў» з навучаннем і «пагоняй за корач-

кай» ды вырашыў прысвяціць жыццё музыцы, заняткам ёгай і здароваму ладу жыцця.

Ён кажа, што не баяўся таго, што ў Амерыцы і без іх ёсць сотні тысяч музыкаў. «Шанец ёсць ва ўсіх, усё залежыць ад светапогляду», — пераконвае ён.

Першы альбом Kiwi Time, запісаны ўласнымі сіламі гурту, хутчэй нагадваў беларускую творчасць. Грошы на яго запіс сабралі праз ахвяраванні на сэрвісе IndieGoGo. Другі альбом пісалі ўжо з лэйблам — гэты запіс затым трапіў у рукі да поп-прадзюсара Дэна Шы (які, між іншым, працаваў з Мараяй Керы, Джэніфер Лопес і Селін Дыён). Ён прапанаваў дадаць электроннага, танцавальнага саўнду — гурт загучаў больш «пакамерчыйнаму».

«Indie-dance-pop-rock — па-беларуску гэта, напэўна, жорсткая папса», — смяецца Улад. Але дадае: рабіць поп цяжэй, чым рок. Больш часу трэба праводзіць у студыі, больш укладваць энергіі, каб зрабіць хіт.

Прыемны беларускі акцэнт

Вядома, беларускі акцэнт у сяброў заўважны, нягледзячы на заняткі з выкладчыкам па вакале. На запісах, што цяпер можна паслухаць, адчуваецца, як вакал «рэзалі на шматкі» і збіралі ў фразы, каб голас гучаў больш «па-амерыканску», сцвярджае Улад.

«Калі гаворыш па-беларуску ці па-руску, выкарыстоўваеш зусім іншыя мышцы. Цяжка адначасова думаць пра гэта і сканцэнтравана на энергетыцы, — кажа ён. — Але «practice makes perfect», як кажуць амерыканцы».

Ды трохі акцэнту гурту рэкамендавалі пакінуць, каб было пазнавальнае і непаўторнае гучанне. «Як у System of a Down ці Gogol Bordello?» — узнікаюць асацыяцыі. Не настолькі, адказвае Улад. System of a Down мелі добрую стартую пляцоўку, нягледзячы на акцэнт: «У Лос-Анджэлесе армян хіба больш, чым у Арменіі». А Gogol Bordello бяруць не толькі і не столькі акцэнтам: «Такіх гуртоў, што граюць цыганскі рок, многа, хіба не ў кожным горадзе ёсць. Але Gogol Bordello — адзіныя, хто пракачаўся».

Беларускі акцэнт Kiwi Time больш праяўляецца ў іншым. На пачатку выступаў Kiwi Time гасне святло, вакалістка выконвае куплет з «Купалінкі». Пасля гэтага ўжо граюць больш звычайна для слухача англамоўную музыку. А ў сярэдзіне канцэрта выконваюць рускамоўную песню «Льёт дождь». «Для амерыканцаў гэта экзатычны шок», — кажа Улад.

«Ёсць меркаванне, што пра Бярозу павінен ведаць увесь свет», — смяецца Улад.

Альтэрнатыўнае мысленне для Беларусі

Ці мае гурт жаданне вярнуцца на радзіму? «Ёсць, але ненадоўга, — кажа Улад. — Не лічу сябе чалаве-

кам, які пускае карані. Ды і мэта мая ад месца не залежыць».

Да Беларусі яму хацелася б данесці філасофію іншага, альтэрнатыўнага мыслення. На яго думку, у ЗША большасць ужо ўзяла свой дабрабыт да таго стану, калі можна больш увагі надаваць унутранаму свету.

«У Беларусі апошнія 25 год усё мітусліва і незразумела», — кажа ён. Яму здаецца, што беларусы думаюць больш пра знешнюю бачнасць дабрабыту, пра тое, як сябе паказаць.

Жыццё ў ЗША, кажа ён, дазволіла інакш паглядзець на свет і на сябе самога. З цягам часу Улад пачаў займацца не толькі музыкай, але і ёгай — цяпер падпрацоўвае інструктарам.

Ён згадвае, што амерыканская атмосфера яго паглынула настолькі, што, быўшы нядаўна ў Маскве, ён адчуў сябе нібы ў рэаліці-шоу — настолькі ўсё адчувалася ненатуральна, настолькі людзі незвычайна хадзілі і глядзелі адно на аднаго.

Што Улад робіць у спісе топ-прадпрымальнікаў?

На гэтае пытанне Улад не мае адказу: «Дагэтуль пытаю сам сябе пра поспех. Не асабліва разумею, як адбылося, што я трапіў у той спіс».

Паводле ўмоваў спіса, у яго ўключаныя сярод іншых «прадстаўнікі сферы культуры, якія маюць перспектывы і магчымасці атрымання высокіх ганарараў і манетызацыі вынікаў сваёй працы ў будучыні».

«Мы з гуртом вельмі чакаем, калі гэта адбудзецца. На дадзены момант гурт — гэта як стартап, малады бізнэс, што патрабуе неймаверных інвестыцый часу і фінансаў, — кажа Улад. — Але я лічу, што, каб быць паспяховым, трэба проста рабіць тое, што любіш, і не здавацца, а грошы прыйдуць, калі прыйдзе час».

Як кажуць Уладу слухачы, выступы Kiwi Time па энергетыцы даўно «перараслі» тэя залы, у якіх выступае гурт. На думку музыкі, першыя і свежыя трэкі — «як неба і зямля». «Ваўкоў баяцца — у лес не хадзіць. Галоўнае тут асэнсоўваць, над чым трэба працаваць, — кажа Улад. — Прыходзіцца напружвацца, але гэта прыемнае напружанне».

Назва гурту з цягам часу набыла новы сэнс і для аўдыторыі, і для музыкаў. Справа ў тым, што «ківі» ў Штатах называюць новазеландцаў. Таму і гурт часта прымаюць за новазеландскі. «Але пасля канцэрта ўсе ведаюць, што ёсць такая маленькая, але прыгожая краіна Беларусь», — сцвярджае Улад.

Сам гурт спачатку лічыў назву «джазавай», у нечым падобнай да Apple Tea. Цяпер жа назва значыць проста адкрытасць, свабоду і добры настрой.

«Гучыць як клішэ, але на дадзены момант гэта якраз адлюстроўвае стыль нашага жыцця ў Каліфорніі, — кажа Улад. — У пэўны момант я проста вырашыў, што хопіць думаць пра негатыў. Чалавек — гэта тое, што ён ёсць, п'е, думае і робіць, так што верце ў сябе — і ўсё ўдасца».

Аляксандр Арсёнаў



Падведзеныя
вынікі конкурсу
«Прэс-фота
Беларусі — 2015».
Гран-пры сёлета
атрымаў Максім
Сарычаў, ён працуе
праграмістам, а
фота для яго —
хобі. Сарычаў
зрабіў праект
аб затрыманых
прэзентыўна
напярэдадні
мінскага
чэмпіянату свету
па хакеі грамадскіх
актывістах. Серыя
атрымала назву
«598 скрадзеных
дзён». Праект
пра тое, што
прапусцілі людзі,
трапіўшы ў турму.
Штодзённае жыццё,
каханыя людзі
і сябры, планы,
дробязі, радасці і
засмучэнні ў адзін
момант засталіся
на волі і ва
ўспамінах. На фота:
Зміцер Дашкевіч з
дачкой Марай.



Нашанівец Кірыла Хілько атрымаў другое месца ў адзіночных здымках у намінацыі «Навіны». А таксама трэцяе месца ў «Спорце» з серыяй пра скалалажанне.



Вулічныя мастакі робяць першыя накіды партрэта класіка беларускай літаратуры Васіля Быкава на трансфарматарнай будцы ў цэнтры Мінска. Пазней яны будуць аштрафаваныя, а графіці зафарбаванае. Яўген Ерчак, 2-е месца ў намінацыі «Партрэт».



Таксама сёлета была запачаткаваная новая намінацыя «Украіна». Першае месца атрымаў здымак святара, які трымае крыж і шчыт падчас сутыкненняў паміж антыўрадавымі дэманстрантамі і паліцыяй у цэнтры Кіева. 20 лютага 2014. Аўтар — Сяргей Гапон.



Анекдоты і жарты

Званок у аддзел маркетынгу Трактарнага завода:

— Добры дзень! Хочам купіць у вас 100 трактароў.

— Добры дзень! У нас абед.

— Уладзімір Уладзіміравіч, як можна пражыць на пенсію?

— Што ў ЗША робіцца, бачылі?

— А...

— А ў Кіеве які бардак?

— Аднак...

— Наступнае пытанне.

Нішто так не псуе пятніцу, як нечаканы ўспамін пра тое, што сёння чацвер.

— А вы чулі, што беларусы георгіеўскую стужку замянілі цветам яблыні?

— Чаму яблыні, а не бульбы?

— А каб каларады не прылезлі!

Мая жонка апошнім часам стала часта ўжываць слова «гаджаты». Але неяк незвычайна, па складах.

Чым менш знаёмыя ведаюць пра тваё асабістае жыццё, тым больш удала яно складаецца.

У рэстаране наведнік робіць замову афіцыянту:

— Шклянку гарэлкі, келіх віна, чарку каньяку, фужэр шампанскага, кубак піва і чай. Чай, калі ласка, не кропкі: у мяне сэрца слабое.

.....

«НН» сто гадоў з вамі

Лісты ў Рэдакцыю «Нашай Нівы» ад салдатаў з ваюючай арміі. Мы, беларусы: П. Субач, А. Лугін, К. Трэймак, П. Савоська, Б. Гарбуль, М.Высоцкі, Р. Цыдзаноўскі, С. Мацейка і іншыя — шлём ад усяго сэрца вялікую падзяку за газету «Наша Ніва», якая прыносіць ведамасці ад нашых братоў-беларусаў.

«НН». №16. 1915.

«Мы жывём хароша, у нас мір і чыстыя вуліцы, мы не галадаем, а што яшчэ трэба? Слухаючы соты раз гутую вулічную філасофію, я падумаў: калі б у свіне на калгаснай ферме можна было ўзяць інтэрв'ю, дык адказы былі б такія самыя. Наша спеўная рэвалюцыя абудзеца не тады, калі прыдуць гранты або дастане рэжым правіцеля. Грантаў ніколі не будзе дастаткова, а рэжым мы вытрымаем лобам. Сённяшні з тых, якія бачылі, яшчэ самы ліберальны. Наша рэвалюцыя пачнецца тады, калі нам самім абрыдне наша штодзённасць і паўсюдная хлусня», — з эсэ Сяргея Дубаўца «Жыць у праўдзе».

«НН». №16. 2005.

Наша Ніва

незалежная газета

заснаваная ў 1906, адноўленая ў 1991

галоўныя рэдактары «Нашай Нівы»:

З.Вольскі (1906), А.Уласаў (1906—1914),

Янка Купала (1914—1915), А.Луцкевіч,

У.Знамяроўскі (1920), С.Дубавец (1991—2000).

сакратарка рэдакцыі

шэф-рэдактар

намеснікі галоўнага рэдактара

галоўны рэдактар

заснавальнік

выдавец

ТАЦЫЯНА КУР'ЯН

АНДРЭЙ ДЫНЬКО

ЯГОР МАРЦІНОВІЧ

ЗМІЦЕР ПАНКВЕЦ

АНДРЭЙ ГЕНАДЗЕВІЧ

СКУРКО

ПРЫВАТНАЕ ПРАДПРЫЕМСТВА

«СУРОДЗІЧЫ»

ПРЫВАТНАЕ ПРАДПРЫЕМСТВА

«СУРОДЗІЧЫ»

АДРАС ДЛЯ ДОПІСАЎ:

220050, Мінск, а/с 537

Tel/fax: (017) 284-73-29, 8-029-613-32-32,

8-029-707-73-29.

E-mail: nn@nn.by

On-line: www.nn.by

Падпісны індэкс:

індывідуальны — 63125

для прадпрыемстваў — 631252

© НАША НІВА. Спасылка на «Нашу Ніву» абавязковая. 8 палос фарматам А2, 4 друк. арк. Друкарня Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/106 ад 30.04.2004. Пр. Незалежнасці, 79, 220013, Мінск. Рэдакцыя не нясе адказнасці за змест рэкламных абвестак. Пасведчанне аб рэгістрацыі перыядычнага выдання №248 ад 22 чэрвеня 2009 г., выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь. Юрыдычны адрас: 220030 г. Мінск, вул.Энгельса, 34а. Р/р 3012206280014 у МГД ААТ «Белінвестбанк», Мінск, код 764.

Наклад 7001. Газета выдаецца 48 разоў у год.

Нумар падпісаны ў друку 16.30 28.04.2015.

Замова №1168.

Рэдакцыйны адрас: 220030 г. Мінск,

вул.Энгельса, 34а.

Цана дамоўная.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

ISSN 1819-1614



9 771819 161608

1 5 0 1 6